

საქართველოს ს.ს.რ.

საზოგადოებრივი განათლების მინისტრის

მუშაობა და გლეხთა მთავრობის

კანონთა და განკარგულებათა კრებული

სახალხო კომისარათა საბჭოს და ეკონომიური საბჭოს
სამუშაო მმართველობის გამოცემა

1930 წ. სექტემბრის 20.

№ 14

ნაწილი პირველი

შ ი ნ ა ა რ ს ი:

ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის და სახალხო კომისარათა საბჭოს დადგენილებანი.

204. საქართველოს სსრ წყალთა მეურნეობის სამმართველოსათვის სავალდებულო დადგენილებათა გამოცემის უფლების მინიჭების შესახებ.

205. სისხლის სამართლის კოდექსის თანახმად ადმინისტრატიული წესით სადევნელ შემდობათათვის ადმინისტრატიული გადასახდელის დადების წესის შესახებ.

206. წინახედით მიყენებული ზარალის გამო აღძრულ დავათა განხილვის წესის შესახებ.

207. ადგილობრივი მნიშვნელობის დამსახურებისათვის პერსონალური პენსიების დანიშვნის დებულების დამტკიცების შესახებ.

დებულება ადგილობრივი მნიშვნელობის დამსახურებისათვის პერსონალური პენსიების დანიშვნის შესახებ.

208. საქორწინო, საოჯახო და სამეურვეო კანონთა კოდექსის 122 მუხლის შენიშვნის შეესების შესახებ.

209. სამოქალაქო სამართლის კოდექსის 366^მ მუხლის რედაქციის შეცვლის შესახებ.

210. საქართველოს სსრ-ის ქალაქებსა და ქალაქის ტიპის დასახლებულ ადგილებში საცხოვრებელი სადგომების ქირის თაობაზე გამოცემული 1929 წლის სექტემბრის 2-ის დადგენილების შეცვლისა და შეესების შესახებ.

211. სისხლის სამართლის კოდექსისათვის 183¹ მუხლის დამატების შესახებ.

212. შრომა-გასწორების კოდექსის 42, 43 და 54 მუხლების რედაქციის შეცვლის შესახებ.

213. სამოქალაქო სამართლის საპროცესო კოდექსის 30 მუხლისათვის შენიშვნის დამატების შესახებ.

214. სამოქალაქო სამართლის საპროცესო კოდექსის 302 მუხლის შეცვლისა და 288¹ მუხლის გაუქმების შესახებ.

სახალხო კომისარათა საბჭოს დადგენილებანი.

215. ახალწვეულთა შეკრებილებისა და კავკასიის წითელდროშაანი არმიის ტერიტორიული ნაწილების ცვალებადი შედგენილობის საერთო შეკრებილების ორგანიზაციისა და ჩატარების უზრუნველყოფის შესახებ.

216. 1930 წლის საბამზე კამპანიის გეგმის შესრულების უზრუნველყოფისათვის საჭირო ღონისძიებათა შესახებ.

217. საქართველოს სსრ-ის ტერიტორიაზე 1930-31 წ. ერთიანი სასოფლო-სამეურნეო გადასახადის ჩატარების თაობაზე 1930 წლის მარტის 16-ის თარიღით გამოცემული დადგენილებისათვის 51^ა და 84^ა მუხლების დამატების შესახებ.

218. საქართველოს სსრ-ში უმაღლესი და საშუალო განათლების სკოლების რეორგანიზაციის შესახებ.

219. საქართველოს სსრ-ის ტერიტორიაზე 1930-31 წლის ერთიანი სასოფლო-სამეურნეო გადასახადის ჩატარების თაობაზე გამოცემული საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1930 წ. მარტის 16-ის დადგენილების 25 მუხლის შეცვლის შესახებ.

220. დამატებითი საცხოვრებელი სივრცის უფლების თაობაზე 1929 წ. დეკემბრის 3-ის თარიღით გამოცემული დადგენილების 1-ლი მუხლის „გ“ პუნ. და 4 მუხლის შეცვლის შესახებ.

221. პროსტიტუციის წინააღმდეგ ბრძოლის საბჭოს გამგებლობაში მყოფ საწარმოთათვის და დედობისა და ჩვილობის განყოფილებათა სოციალური დახმარების ორგანიზაციებისათვის საგადასახადო შეღავათების მინიჭების შესახებ.

222. მშრომელ მოსახლეობაში წერაკითხვის უცოდინარობის ლიკვიდაციის თაობაზე 1929 წ. ოქტომბრის 11-ის თარიღით გამოცემული დადგენილების შეცვლისა და დამატების შესახებ.

223. გვარისა და სახელის გამოცვლის წესის შესახებ.

224. 1930 წ. საშემოდგომო სასოფლო-სამეურნეო კამპანიის გეგმის შესახებ.

ქანთკალური აღმასრულებელი კომიტეტის და სახალხო კომისართა საბჭოს დადგენილება.

204. დადგენილება ც. ა. კ. და ს. კ. ს.

საქართველოს სსრ წყალთა მეურნეობის სამმართველოსათვის სავალდებულო დადგენილებათა გამოცემის უფლებების მინიჭების შესახებ.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1927 წ. სექტემბრის 5-ის დადგენილებით დამტკიცებული ა/კსფსრ წყალთა მეურნეობის სამმართველოს ორგანოების დებულების მე-VIII კარის მე-7 მუხლის განსავითარებლად (ა/კსფსრ კან. კრ. 1927 წ. მე-17 №-ი, მუხ. 203) და ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმის 1930 წ. მაისის 10-ის დადგენილების თანახმად (ოქმი № 24, § 10), სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

1. უფლება მიეცეს საქართველოს სსრ წყალთა მეურნეობის სამმართველოს გამოსცეს სავალდებულო დადგენილებანი, რითაც გაითვალისწინება იმ პირთა პასუხისმგებლობა ადმინისტრატიული წესით, ვინც დაარღვევს წყალსარგებლობის წესებს და წყალსამეურნეო ნაგებობათა და მათ დამხმარე გამართულობათა დაცვის წესს.

2. ამა დადგენილების 1-ლ მუხლში აღნიშნულ სავალდებულო დადგენილებათა გამოცემის სფეროში საქართველოს სსრ წყალთა მეურნეობის სამმართველოს მიენიჭოს სახალხო კომისარიატებთან გათანასწორებულ ცენტრალურ დაწესებულებათა უფლებანი (სავალდებულო დადგენილებათა გამოცემისა და ამ დადგენილებათა დარღვევისათვის ადმინისტრაციული წესით გადასახდელის დადების დებულების 1-ლი მუხ.—კან. კრ. 1927 წ. მე-7 №-ი, მუხ. 100; 1928 წ. მე-10 №-ი, მუხ. 92; 1929 წ. მე-14 №-ი, მუხ. 145; 23 №-ი, მუხ. 288; 1930 წ. მე-12 №-ი, მუხ. 169).

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარის თანამდებობის დრ. აღმასრ. ხ. ჯუღელი.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე გ. მაგლობლიშვილი.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივნის თანამდებობის დრ. აღმასრ. თ. ჟღენტი.

1930 წ. ივლისის 9.
ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის“ 198 №-ში 1930 წ. აგვისტოს 24.

205. დადგენილება ც. ა. კ. და ს. კ. ს.

ხისხლის სამართლის კოდექსის თანახმად ადმინისტრაციული წესით სადევნელ კმედობათათვის ადმინისტრაციული გადასახდელის დადების წესის შესახებ.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

1. ადმინისტრაციულ გადასახდელს ისეთი კმედობისათვის, რაც სისხლის სამართლის კოდექსის თანახმად დევნილ უნდა იქნეს ადმინისტრაციული წესით, გადასწვევტს, —უკეთუ სისხლის სამართლის კოდექსის სათანადო მუხლებში სხვა რამ არ არის აღნიშნული, —საოლქო ან სამაზრო საადმინისტრაციო განყოფილების უფროსი, ხოლო იქ, სადაც ასეთი განყოფილება არ არსებობს, —სათანადო მილიციის უფროსი, არასაოლქო და არასამაზრო ქალაქის საქალაქო საბჭოს პრეზიდიუმი და სარაიონო აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმი კუთვნილებისამებრ, იმ წესით, რაც განსაზღვრულია სავალდებულო დადგენილებათა გამოცემისა და ამ დადგენილებათა დარღვევისათვის ადმინისტრაციული წესით გადასახდელის დადების დებულებით (კან. კრ. 1927 წ. მე-7 №-ი,

მუხ. 100; 1928 წ. მე-10 №-ი, მუხ. 92; 1929 წ. მე-14 №-ი, მუხ. 145; 23 №-ი, მუხ. 288; 1930 წ. მე-12 №-ი, მუხ. 169).

2. სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1927 წ. მარტის 17-ის თარიღისა და 39 №-ის დადგენილებით დამტკიცებული დებულება სისხლის სამართლის კოდექსის თანახმად აღმინისტრაციული წესით სადევნელ ქმედობათათვის გადასახდელის დადების შესახებ (კან. კრ. 1927 წ. მე-3 №-ი, მუხ. 51; 1927 წ. მე-10 №-ი, მუხ. 94) გაუქმებულ იქნეს.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმას-
რულებელი კომიტეტის თავმჯდომარის
თანამდებობის დრ. აღმასრ. ს. ჯუღელი.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
თავმჯდომარის მოადგ. გ. მაგლობლიშვილი.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმას-
რულებელი კომიტეტის მდივნის
თანამდებობის დრ. აღმასრ. თ. ულენტი.

1930 წ. ივლისის 9.
ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის“ 198 №-ში 1930 წ. აგვისტოს 24.

206. დადგენილება ც. ა. ქ. და ს. ქ. ს.

წინახედით მიყენებული წარალის გამო აღძრულ დავათა განხილვის წესის შესახებ.

სოფლის მეურნეობისათვის წინახედით მიყენებული წარალის შესახებ აღძრულ დავათა სწრაფი და სწორე გადაწყვეტის უზრუნველსაყოფად სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

1. საქონლის მიწვებით ნათესისა, ბოსტნისა და სხვ. წახდენის ფაქტის გამორკვევას და მიყენებული წარალის რაოდენობის განსაზღვრას, დაინტერესებულ პირთა განცხადებით, აწარმოებენ განსაკუთრებული კომისიები, რომელნიც მოეწყობიან თვითეულ სოფელში და აგრეთვე თვითეულ სარაიონო და საოლქო (სამაზრო) აღმასრულებელ კომიტეტთან.

2. 1-ლ მუხლში აღნიშნული კომისიები მოეწყობიან თავმჯდომარისა, ორი წევრისა და 3-დან 5-მდე კანდიდატის შედგენილობით, რომელთაც ერთის წლის ვადით დანიშნავს: ა) სასოფლო კომისიაში—სასოფლო საბჭო საბჭოს წევრთა რიცხვიდან; ბ) სარაიონო კომისიაში—სარაიონო აღმასრულებელი კომიტეტი სარაიონო აღმასრულებელი კომიტეტის წევრთა ან კანდიდატთა რიცხვიდან;

ვ) საოლქო (სამაზრო) კომისიაში—საოლქო (სამაზრო) აღმასრულებელი კომიტეტი საოლქო (სამაზრო) აღმასრულებელი კომიტეტის წევრთა ან კანდიდატთა რიცხვიდან.

3. საოლქო (სამაზრო) კომისიის გამგებლობის საგანს შეადგენს გამოარკვიოს წინახედის ფაქტი და განსაზღვროს ისეთი წინახედით გამოწვეული ზიანის რაოდენობა, რასაც მასიური ხასიათი აქვს და რაც მიუყენებია სხვა რაიონის შედგენილობაში შემავალი სოფლის მცხოვრებთა საქონელს.

სარაიონო კომისიის გამგებლობის საგანია—გამოარკვიოს წინახედის ფაქტი და განსაზღვროს ისეთი წინახედით გამოწვეული ზარალი, რასაც მასიური ხასიათი აქვს და რაც მიუყენებია სხვა, ხოლო ამავე რაიონის შედგენილობაში შემავალი, სოფლის მცხოვრებთა საქონელს.

სასოფლო კომისიის გამგებლობის საგანია — დადასტუროს წინახედის ფაქტი და შეათასოს წინახედით მიყენებული ზიანი ყველა შემთხვევაში, გარდა იმ შემთხვევებისა, რაც საოლქო (სამაზრო) და სარაიონო კომისიების კომპეტენციას მიეკუთვნება.

შენიშვნა. უკეთუ მასიური ხასიათის წინახედი მიუყენებია სხვა ოლქის (მაზრის) საქონელს საზაფხულო საძოვარზე გადარეკვისა ან იქიდან უკანვე გადმორეკვის დროს ან და საზაფხულო საძოვარზე ყოფნის დროს, წინახედის ფაქტს გამოარკვევს და მიყენებული ზარალის რაოდენობას განსაზღვრავს სათანადო საიალალო კომიტეტი.

4. სათანადო კომისია (საიალალო კომიტეტი) წინახედის ფაქტის გამორკვევისა და წინახედით მიყენებული ზარალის რაოდენობის განსაზღვრის დროს შეადგენს ოქმს, რომელშიაც აღნიშნულ უნდა იყოს: ოქმის შედგენის დრო და ადგილი, კომისიის (საიალალო კომიტეტის) შედგენილობა, წახდენილის აღწერა, წახდენილის რაოდენობა და ღირებულობა, მიყენებული ზიანის საერთო ოდენობა და ვისია საქონელი, რომელსაც წინახედი მიუყენებია.

5. უკეთუ კომისიის თავმჯდომარე ან წევრი დანტერესებულია წინახედით მიყენებული ზარალის გამო აღძრული საქმის შედგით, იგი, მისივე განცხადებით ან დანტერესებულ პირთა განცხადებით, ჩამოცილებულ უნდა იქნეს კომისიაში მონაწილეობისაგან იმ ორგანოს მიერ, რომელმაც იგი დანიშნა. ამ შემთხვევაში კომისიის შედგენილობა შეივსება კანდიდატთაგან.

6. საოლქო (სამაზრო) და სარაიონო აღმასრულებელ კომიტეტს და სასოფლო საბჭოს დანტერესებულ პირთა საჩივრის მიხედვით შეუძლიანთ შეამოწონ , თუ რამდენად სწორეა სათანადო კომისიის მოქმედება.

შენიშვნა. საიალალო კომიტეტის მოქმედების სისწორე შეიძლება შემოწმებულ იქნეს იმ საოლქო (სამაზრო) აღმასრულებელი კომიტეტის მიერ, რომლის ხელმძღვანელობასა და ღირებულებასაც იგი ემორჩილება (საიალალო კომიტეტების მოწყობის შესახებ“ გამოცემული ამიერკავკ. ცენტრ აღმასრ. კომიტეტისა და ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1930 წ. თებერვლის 18-ის დადგენილების მე-7 მუხლი; ა/კსფსრ კან. კრ. 1930 წ. მე-4 №-ი, მუხ.42).

7. კომისიის მიერ შედგენილი ოქმი განეცხადება ორივე მხარეს და, უკეთეს საქმე მორიგებით გათავდა ან მხარენი შეთანხმდნენ ზარალის ანაზღაურების საკითხზე, ამ შეთანხმებას კომისია შეიტანს ოქმში, რომელსაც მხარენი ხელს მოაწერენ.

მორიგების ოქმის ასლს, სათანადო აღმასრულებელი კომიტეტის ან სასოფლო საბჭოს მიერ შემოწმებულს, აქვს სააღსრულებო ფურცელის ძალა.

8. უკეთეს მორიგება და შეთანხმება არ მოხდა, ყოველი თანხის სარჩელი წანახედით მიყენებული ზარალის ანაზღაურების გამო, გარდა 15 მანეთზე არა უმეტესი თანხის სარჩელისა, შეიტანება იმ ადგილის სახალხო სასამართლოში, სადაც წანახედი მოხდა, და განიხილება სახალხო მოსამართლის მიერ ერთპიროვნად.

9. საქმე წანახედით მიყენებული 15 მანეთზე არა უმეტესი ზარალის გამო განიხილება სასოფლო საბჭოს მიერ ქვემომდევნო წესების დაცვით.

10. საქმის განხილვა მოხდება საჯაროდ სასოფლო საბჭოს თავმჯდომარისა და ორი წევრის შედგენილობით და მხარეების დაბარებით.

11. უკეთეს საკრებულოს თავმჯდომარე ან წევრი დაინტერესებულია საქმის დამთავრების შედეგით ან მათ განსაკუთრებული რამ ურთიერთობა აქვთ მხარეებთან, ისინი ჩამოცილებულ უნდა იქნენ ამ საქმის გარჩევაში მონაწილეობისაგან, როგორც დაინტერესებულ პირთა განცხადებით, ისე საკუთარი განცხადებითაც, და მათ მაგიერ დაინიშნებიან სასოფლო საბჭოს სხვა წევრები.

12. სასოფლო საბჭოს დადგენილება განხილულ საქმეზე გამოიტანება ხმის უმეტესობით და შესდგება წერილობით; დადგენილებას ხელს მოაწერს საკრებულოს შედგენილობა, რომელმაც საქმე განიხილა.

13. სასოფლო საბჭოს დადგენილება საბოლოოა და იგი შეიძლება გამოწვევას შემთხვევაში გადასინჯულ იქნეს ზედამხედველობის წესით სათანადო სარაიონო აღმასრულებელი კომიტეტის მიერ ერთი თვის განმავლობაში დადგენილების გამოტანის მომენტიდან; ამასთანავე სარაიონო აღმასრულებელ კომიტეტს უფლება აქვს შეაჩეროს დადგენილების აღსრულება, ვიდრე საქმე ზედამხედველობის წესით გადასინჯებოდეს.

14. სარაიონო აღმასრულებელი კომიტეტი, უკეთეს იგი სასოფლო საბჭოს დადგენილებას არასწორედ სცნობს, შესცვლის ამ დადგენილებას ან გააუქმებს და დაუბრუნებს მას სასოფლო საბჭოს, რათა საქმე ხელახლა იქნეს განხილული სხვა შედგენილობით.

15. უკეთეს წანახედის საქმის განხილვის დროს აღმოჩნდა, რომ დარღვეულია სავალდებულო დადგენილება წანახედის შესახებ ან გამოირკვა, რომ წანახედი განზრახ მოხდა, სასოფლო საბჭო აღძრავს სათანადო ორგანოს წინაშე საკითხს დამნაშავე პირთა ადმინისტრატიული ან სისხლის სამართლის წესით პასუხისმგებაში მიცემის შესახებ, ან და, სავალდებულო დადგენილებით ან კანონით გათვალისწინებულ შემთხვევაში, თითონ დაადებს დამნაშავეს გადასახდელს (სავალდებულო დადგენილებათა გამოცემისა და მათი დარღვევისათვის ადმინისტრატიული წესით გადასახდელის დადების დებულების 22 და 23 მუხლები—კან. კრ. 1930 წ. მე-12 №-ი, მუხ. 169 და სრულიად საქართველოს

ცენტრ. აღმასრ. კომიტეტისა და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1930 წ. აპრილის 6-ის დადგენილება სასოფლო საბჭოების პრეზიდენტების მიერ სატყეო წესების დარღვევისა და განზრახვი წინახედის საქმეთა განხილვის წესის შესახებ—კან. კრ. 1930 წ. მე-10 №-ი, მუხ. 114).

16. სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1927 წლის მარტის 5-ის დადგენილება „საგლეხო მეურნეობისათვის მიყენებული წინახედის ფაქტის გამორკვევისა და ამ წინახედით გამოწვეული ზარალის რაოდენობის განსაზღვრის წესის შესახებ“ (კან. კრ. 1927 წ. მე-3 №-ი, მუხ. 38) და დებულება „წინახედით მიყენებული, 15 მანეთზე არა უმეტესი ზარალის გამო აღძრულ საქმეთა სასოფლო საბჭოების მიერ განხილვის წესის შესახებ“, რომელი დებულებაც დამტკიცებულია სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1929 წლის ნოემბრის 11-ის დადგენილებით (კან. კრ. 1929 წ. 23 №-ი, მუხ. 281), გაუქმებულ იქნეს.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარის თანამდებობის დრ. აღმასრ. **ბ. ჯუღელი.**

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგ. **გ. მგალობლიშვილი.**

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივნის თანამდებობის დრ. აღმასრ. **თ. ჟღენტი.**

1930 წ. ივლისის 9.

ტფილისი—სასახლე.

207. დადგენილება ც. ა. კ. და ს. კ. ს.

ადგილობრივი მნიშვნელობის დამსახურებისათვის პერსონალური პენსიების დანიშვნის დებულების დამტკიცების შესახებ.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

დამტკიცებულ იქნეს ამასთანავე დართული დებულება ადგილობრივი მნიშვნელობის დამსახურებისათვის პერსონალური პენსიების დანიშვნის შესახებ.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარის თანამდებობის დრ. აღმასრ. **ბ. ჯუღელი.**

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგ. **გ. მგალობლიშვილი.**

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივნის თანამდებობის დრ. აღმასრ. **თ. ჟღენტი.**

1930 წ. ივლისის 9.

ტფილისი—სასახლე.

დ ე ბ უ ლ ე ბ ა

**ადგილობრივი მნიშვნელობის დამსახურებისათვის პერსონალური პენსიების
დანიშვნის შესახებ.**

კ ა ტ ი I.

**იმ პირთა შესახებ, რომელთაც უნდა დაენიშნოს პერსონალური პენსია ადგი-
ლობრივი მნიშვნელობის დამსახურებისათვის.**

1. ადგილობრივი მნიშვნელობის პერსონალური პენსია დაენიშნება იმ პირს, რომელზედაც არ ვრცელდება პერსონალური პენსიების შესახებ 1929 წლის იანვრის 16-ის თარიღით გამოცემული დებულების (საქართველოს სსრ კან. კრ. 1929 წ. მე-3 №-ი, მუხ. 26) მოქმედება, ხოლო რომელსაც მიუძღვის ადგილობრივი მნიშვნელობის თვალსაჩინო დამსახურება რევოლიუციონური, საზოგადოებრივი და პროფესიონალური მოღვაწეობის სფეროში.

შენიშვნა. ადგილობრივი მნიშვნელობის დამსახურების მქონე პირად ჩაითვლება: გამოჩენილი რევოლიუციონური მოღვაწე; ის პირი, ვისაც რევოლიუციონურ ეპოქაში ეჭირა პასუხსაგები პარტიული, რევოლიუციონური და სამხედრო ადგილი; გამოჩენილი საზოგადო მომუშავე, რომელმაც თავისი მუშაობით ხელი შეუწყო საბჭოთა ხელისუფლების პროპაგანდას და განმტკიცებას; მეცნიერებისა, ხელოვნებისა და ტექნიკის დარგის მომუშავე, რომელმაც თავისი შრომით თვალსაჩინო წვლილი შეიტანა პროლეტარული კულტურის სათანადო დარგში; ის პირი, რომელმაც თავისი პროფესიონალური მოღვაწეობით თვალსაჩინოდ გააუმჯობესა სახელმწიფო აპარატი ან საბჭოთა მშენებლობის სამეურნეო, ეკონომიური და კულტურული ცხოვრების ესა თუ ის დარგი; ის პირი, რომელმაც თავისი მოღვაწეობისათვის დაიმსახურა მადლობა და ჯილდო და საერთოდ ის პირი, რომელმაც გამოიჩინა თავდადებულობა და ერთგულობა საბჭოთა ხელისუფლებისა და თავისი პროფესიონალური მოვალეობისადმი.

2. ადგილობრივი პერსონალური პენსია მიეცემათ ამა დებულების პირველ მუხლში აღნიშნულ იმ პირთ, რომელნიც ეკუთვნიან ინვალიდობის 1,2 და 3 ჯგუფს.

3. უკეთეს 1-ლ მუხლში აღნიშნული ესა თუ ის პირი გარდაიცვალა ან უგზო-უკვლოდ დაიკარგა, პერსონალური პენსია დაენიშნება მისი ოჯახის შრომის უნარმოკლებულ შემდეგ წევრებს, რომელნიც ამ პირის გარდაცვალების წამს მის რჩენაზე იმყოფებოდნენ: ა) შვილს და აგრეთვე ძმასა და დას 18 წლის ასაკამდე; ბ) შრომის უნარმოკლებულ მშობლებსა და მეუღლეს, რომელნიც ეკუთვნიან ინვალიდობის პირველ სამს ჯგუფს ან რომელთაც შეუსრულდათ: მამაკაცს— 55 წელიწადი და დედაკაცს— 50 წელიწადი, და აგრეთვე გარდაცვალებული პენსიონერის შრომისუნარიან მეუღლეს, რომელიც უვლის 8 წლის ასაკამდე

მიუღწევდ მის შვილებს; გ) სრულწლოვან შვილს, ძმასა და დას, რომელთაც დაჰკარგეს შრომის უნარი 18 წლის შესრულებამდე.

შენიშვნა. მოსწავლე ბავშვს, თვითუფლ ცალკე შემთხვევაში კომისიის განსაკუთრებული დადგენილებით, პენსიის მიღების ვადა შეიძლება განეგრძოს სასწავლებლის გათავებამდე, ხოლო არა მეტი ხნით, ვიდრე 25 წლის შესრულებამდე.

4. პერსონალური პენსია მიეცემათ: ა) 1-ლ მუხლში აღნიშნულ პირთ და ოჯახის შრომის უნარმოკლებულ წევრთ—სიკვდილამდე და ბ) დანარჩენთ—ამა დადგენილების მე-3 მუხლში და მის შენიშვნაში აღნიშნული პირობების დადგომამდე.

კ ა რ ი II.

ადგილობრივი მნიშვნელობის პერსონალური პენსიების ნორმები.

5. ადგილობრივი მნიშვნელობის პერსონალური პენსიის რაოდენობა განისაზღვრება პირველი ჯგუფის ინვალიდობისათვის მიკუთვნებული სამხედრო საშახურის ინვალიდის ჩვეულებრივი პენსიის ერთხანძვარი რაოდენობიდან ამა თუ იმ ზოლის საშუალო სამუშაო ხელფასამდე.

6. ადგილობრივი მნიშვნელობის პენსიის მიღების უფლების მქონე პირის გარდაცვალების ანუ უგზო-უკვლოდ დაკარგვის დროს, გარდაცვალებულის ოჯახს (მის რჩენაზე მყოფ შრომის უნარმოკლებულ და არასრულწლოვან წევრებს) მიეცემათ: უკეთუ ოჯახში ერთი შრომის უნარმოკლებული წევრია— $1/2$, უკეთუ ორი შრომის უნარმოკლებული წევრია— $2/3$ და უკეთუ სამი და მეტი შრომის უნარმოკლებული წევრია—სრული პენსია, რასაც მარჩენალი იღებდა ან რაც მას შეეძლო მიეღო.

კ ა რ ი III.

ადგილობრივი მნიშვნელობის პერსონალური პენსიის დანიშვნისა და გაცემის წესი.

7. ადგილობრივი მნიშვნელობის პერსონალური პენსია დაენიშნება ამა დადგენილების 1-ლ მუხლში აღნიშნულ პირებს, ხოლო მათი გარდაცვალების ან უგზო-უკვლოდ დაკარგვის შემდეგ—მათი ოჯახის წევრებს, ვისაც აქვს პენსიის მიღების უფლება, იმ ადგილობრივი დაწესებულებისა, პარტიული ან პროფესიონალური და სხვა საზოგადოებრივი ორგანიზაციის შუამდგომლობით, რომლის გამგებლობასაც მიეკუთვნება აღნიშნულ პირთამოღვაწეობა. შუამდგომლობის აღქმის დროს აღნიშნული ადგილობრივი ორგანოები წარადგენენ დაწვრილებითს დახასიათებას საქმის გამო იმ სრული ცნობებითურთ, რაც აუცილებელია პენსიის დასანიშნავად საჭირო გარემოებათა ყოველმხრივი გამოკვებისათვის.

8. ადგილობრივი მნიშვნელობის პერსონალური პენსიების დანიშვნის შესახებ შემოსული განცხადებების განსახილველად აფხაზეთის სსრ-ის, აჭარისტა-

ნის ავტონომიური სს-რის სამხრეთ-ოსეთის ავტონომიური ოლქის სოციალური უზრუნველყოფის ორგანოებთან და აგრეთვე საოლქო და სამაზრო აღმასრულებელი კომიტეტების სოციალური უზრუნველყოფის ორგანოებთან მოეწყობა საუწყებათაშორისო კომისიები იმ შედგენილობით, რასაც საჭიროდ სცნობს სათანადო აღმასრულებელი კომიტეტი. აღნიშნული კომისიების დადგენილებას პენსიის დანიშვნისა ან დანიშვნაზე უარის თქმის შესახებ დაამტკიცებს სათანადო აღმასრულებელი კომიტეტი, რომლის გადაწყვეტილებაც საბოლოოა.

9. ადგილობრივი მნიშვნელობის პერსონალურ პენსიებს გასცემენ იმ ადგილის სოციალური უზრუნველყოფის ორგანოები, სადაც პენსიონერი სცხოვრობს, ადგილობრივი ბიუჯეტის სახარჯთაღრიცხვო ასიგნვიდან (ა/კსფსრ-ის ადგილობრივი ფინანსების დებულების მე-15 მუხლის „ი“ პუნქტი) და აგრეთვე სოციალური დაზღვევის ორგანოებისაგან შემოსული თანხის იმ ნაწილიდან, რაც მოდის აღნიშნულ პენსიონერთაგან დაზღვეული მუშა-პენსიონერების უზრუნველყოფაზე სოციალური დაზღვევის ნორმების მიხედვით.

10. ადგილობრივი პერსონალური პენსიის დანიშვნის დროს დადგენილებაში აღნიშნულ უნდა იქნეს—რა დროიდან და რა რაოდენობით ინიშნება ეს პენსია, ხოლო იმ შემთხვევაში, როდესაც აღნიშნული პენსია ენიშნებათ თვალსაჩინო დამახურების მქონე პირთა ოჯახებს, უნდა აღნიშნოს ისიც, თუ რამდენი წევრისათვის ენიშნებათ პენსია ამ ოჯახებს.

გამოკვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის“ 181 №-ში 1930 წ. აგვისტოს 3.

208. დადგენილება ც. ა. ძ. და ს. ძ. ს.

საქორწინო, საოჯახო და სამეურვეო კანონთა კოდექსის 122 მუხლის შენიშვნის შევსების შესახებ.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

საქორწინო, საოჯახო და სამეურვეო კანონთა კოდექსის (საქართველოს სსრ კან. კრ. 1930 წ. მე-6 №-ი, მუხ. 56) 122 მუხლის შენიშვნა მიღებულ იქნეს შემდეგი რედაქციით:

შენიშვნა. სახელისა და გვარის გამოცვლის ჩასაწერი დავთრები სწარმოებს საქალაქო საბჭოებში და სარაიონო აღმასრულებელ კომიტეტებში.

სახელისა და გვარის გამოცვლის წესს ამყარებს საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარის თანამდებობის დრ. აღმასრ. ს. ჯუღელი.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგ. გ. მაგლობლიშვილი.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდიენის თანამდებობის დრ. აღმასრ. თ. ჟღენტი.

1930 წ. ივლისის 9.
ტფილისი—სახალხო.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის“ 182 №-ში 1930 წ. აგვისტოს 6.

209. დადგენილება ც. ა. კ. და ს. კ. ს.

სამოქალაქო სამართლის კოდექსის 366⁶⁹ მუხლის რედაქციის შეცვლის შესახებ.

სააქციო საზოგადოებათა დებულების (სსრკ-ის კან. კრ. 1929 წ. 66 №-ი, მუხ. 616) 115 მუხლის თანახმად და სრულიად საქართველოს საბჭოთა მე-II მოწვევის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მე-2 სესიის 1924 წლის მარტის 10-ის თარიღისა და 77 №-ის დადგენილების (საქართველოს სსრ კან. კრ. 1924 წ. 1-ლი №-ი, მუხ. 7) მე-2 მუხლის წესისამებრ, სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

სამოქალაქო სამართლის კოდექსის 366⁶⁹ მუხლი (კან. კრ. 1929 წ. მე-4 №-ი, მუხ. 37) 366⁶⁹ მუხლი მიღებულ იქნეს შემდეგი რედაქციით:

„366⁶⁹. ყველა ცნობილი პრეტენზია, მისი ვადის მიუხედავად, უნდა დაიფაროს სალიკვიდაციო ვადის განმავლობაში.

კრედიტორების დაკმაყოფილებას აწარმოებს კომისია პრეტენზიათა დაკმაყოფილების რიგობისათვის კანონით დაწესებული საერთო წესების დაცვით.

იმ ფარგლებში, რაც საჭიროა პრეტენზიათა დაკმაყოფილებისათვის დაწესებული რიგობის განსაზოციელებლად, სალიკვიდაციო კომისიას უფლება აქვს შესცვალოს ხოლმე სალიკვიდაციოდ მიქცეული საზოგადოების ვალდებულებით გასაცემი თანხების გადახდის ვადა საერთო სალიკვიდაციო ვადის ფარგლებში (მუხ. 366⁶⁸); თანაც იგი არ იხდის პირგაუტყებლობის ჯარიმას, ხოლო იხდის ვალდადაცილებული დროისათვის პროცენტებს სსრ კავშირის სახელმწიფო ბან-

კის სადისკონტო პროცენტის როოდენობით. ამასთანავე პირველი კატეგორიის პრეტენზიებისათვის ვადის გაგრძელება არ შეიძლება“.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმას-
რულებელი კომიტეტის თავმჯდომარის
თანამდებობის დრ. აღმასრ. **ს. ჯუღელი.**

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
თავმჯდომარის მოადგ. **გ. მაგლობლიშვილი.**

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმას-
რულებელი კომიტეტის მდივნის
თანამდებობის დრ. აღმასრ. **თ. უღენტი.**

1930 წ. ივლისის 9.
ტფილისი—სასახლე.

210. დადგენილება ც. ა. კ. და ს. კ. ს.

საქართველოს სსრ-ის ქალაქებსა და ქალაქის ტიპის დასახლებულ ადგი-
ლებში საცხოვრებელი სადგომების ქირის თაობაზე გამოცემული 1929 წლის
სექტემბრის 2-ის დადგენილების შეცვლისა და შეფესების შესახებ.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და სა-
ქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

საქართველოს სსრ-ის ქალაქებსა და ქალაქის ტიპის დასახლებულ ადგი-
ლებში საცხოვრებელი სადგომების ქირის შესახებ გამოცემული სრულიად სა-
ქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და საქართველოს სსრ
სახალხო კომისართა საბჭოს 1929 წლის სექტემბრის 2-ის დადგენილებაში (კან.
კრ. 1929 წ. მე-19 №-ი, მუხ. 202; 23 №-ი, მუხ. 286; 1930 წ. მე-2 №-ი, მუხ.
15; მე-4 №-ი, მუხ. 47; მე-10 №-ი, მუხ. 121) შეტანილ იქნეს შემდეგი ცვლი-
ლებანი და დამატებანი:

1. აღნიშნული დადგენილების მე-8 მუხლი მიღებულ იქნეს შემდეგი რე-
დაქციით:

„8. იმ პირისათვის, რომელიც იღებს პენსიას თუ დახმარებას სოციალური
დაზღვევისა ან სოციალური უზრუნველყოფის წესით არა უმეტეს 20 მანეთისა
თვეში, პროფესიონალური კავშირის უმუშევარი წევრისათვის ან იმისათვის, ვი-
საც უფლება აქვს დახმარება მიიღოს უმუშევრობის გამო, ვადიანი (განუწყვე-
ტელი) სამსახურის მერიჯეთა და უმცროს თავმჯდომთა შედგენილობის სამხე-
დრო მსახურის ოჯახისათვის, უკეთეს ოჯახის შედგენილობაში არ არის დამოუ-
კიდებელი მუდმივი საშოგარის მქონე პირი, და აგრეთვე სახელმწიფო სასწავ-
ლებლის მოსწავლისათვის, რომელიც იღებს სახელმწიფო სტიპენდიას ან განთა-
ვისუფლებულია სწავლის ფულისაგან,—ბინის ქირის განაკვეთი დაწესდება ამა
დადგენილების მე-6 მუხლის „ბ“ პუნქტში გათვალისწინებული ტარიფით“.

II. მე-8 მუხლის მე-2 შენიშვნა მიღებულ იქნეს შემდეგი რედაქციით:

„**შენიშვნა 2.** ამა მუხლში აღნიშნული სამხედრო მსახურთა ოჯახი, 1-ლი მუხლით გათვალისწინებული ორგანოების დადგენილებით, შეიძლება განთავისუფლებულ იქნეს მის მიერ საბინაო-სასანიტარო ნორმის (მუხ. 20) ფარგალში დაქერილი საცხოვრებლად ვარგისი სივრცის სასყიდლისაგან“

III. მე-17 მუხლის მე-2 შენიშვნა მიღებულ იქნეს შემდეგი რედაქციით:

„**შენიშვნა 2.** საშუალო, უფროს და უმაღლეს თავმდგომთა საკადრო შედგენილობის სამხედრო მსახურისათვის და ვადაზევეთი სამსახურის მერიგეთა და უმცროს თავმდგომთა შედგენილობის სამხედრო მსახურისათვის საბინაო ქირა გამოიანგარიშება ძირითადი ჯამაგირის მიხედვით, ხოლო რეზერვში მყოფი სამხედრო მსახურისათვის—იმ ძირითადი ჯამაგირის თანხის მიხედვით, რასაც ეს სამხედრო მსახური საკადრო სამსახურში იღებდა რეზერვში ჩარიცხვის წინ.“

IV. მე-17 მუხლის მე-3 შენიშვნა მიღებულ იქნეს შემდეგი რედაქციით:

„**შენიშვნა 3.** საშუალო, უფროს და უმაღლეს თავმდგომთა საკადრო შედგენილობის სამხედრო მსახური, უკეთეს იგი გაგზავნილია სამხედრო სასწავლებელში კურსის გასავლელად ან და იმყოფება საკარგოდ, ხანგრძლივ მივლინებაში ან სასტაჟიოროდ, ქირას საცხოვრებელი სადგომისათვის, რაც მას უჭირავს როგორც მუდმივ საცხოვრებელ ადგილას, ისე დროებით სამყოფელ ადგილას, გადაიხდის მისთვის დაწესებული საბინაო ქირის 50%-ის რაოდენობით, უკეთეს დროებით სამყოფელ ადგილას სადგომი მას უსასყიდლოდ არა აქვს მიცემული.“

V. მე-17 მუხლის მე-4 შენიშვნა (კან. კრ. 1930 წ. მე-10 №-ი, მუხ. 121) გაუქმებულ იქნეს.

VI. აღნიშნულ დადგენილებას დაემატოს 21¹ მუხლი შემდეგი შინაარსისა:

„21¹. სსრ კავშირისა, ა/კ სფსრ-ის ან საქართველოს სსრ-ის ერთი ან რამდენიმე ორდენით დაჯილდოებული პირი ქირას დაქერილი საცხოვრებელი სივრცისათვის გადაიხდის შელავათით 10%-დან 50%-მდე.“

VII. 23 მუხლს დაემატოს მე-3 ნაწილი შემდეგი შინაარსისა:

„სსრ კავშირისა, ა/კ სფსრ ან საქართველოს სსრ-ის ერთი ან რამდენიმე ორდენით დაჯილდოებული პირი ზედმეტი საცხოვრებელი სივრცისათვის ქირას გადაიხდის ორდინარული რაოდენობით.“

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმას-
რულებელი კომიტეტის თავმჯდომარის
თანამდებობის დრ. აღმასრ. ს. ჯუღელი.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
თავმჯდომარის მოადგ. გ. შვალბლიშვილი.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმას-
რულებელი კომიტეტის მდივნის
თანამდებობის დრ. აღმასრ. თ. ჟღენტი.

211. დადგენილება ც. ა. კ. და ს. კ. ს.

სისხლის სამართლის კოდექსიხათვის 183¹ მუხლის დამატების შესახებ.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა მე-2 მოწვევის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მე-2 სესიის 1924 წ. მარტის 10-ის თარიღისა და 77 №-ის დადგენილების (კან. კრ. 1924 წ. 1-ლი №-ი, მუხ. 7) მე-2 მუხლის წესისამებრ სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო აღდგენენ:

სისხლის სამართლის კოდექსს დაემატოს 183¹ მუხლი შემდეგი შინაარსისა:

„183¹. ისეთი ჩეკის გაცემა, რაც, ჩეკის გამცემის წინასწარი შეცნობით, განაღდებულ არ უნდა იქნეს გადაზღვევის მიერ, აგრეთვე ჩეკის გამცემის მიერ, არაპატივისცემები მიზნით, ჩეკის გაუქმება ან სხვა რამ ლონისძიების ხმარება, რათა ჩეკის პატრონმა ვერ მიიღოს ჩეკში აღნიშნული თანხა, ან და ჩეკის პატრონის მიერ ისეთი ჩეკის სხვისთვის გადაცემა, რაც გადამცემის წინასწარი შეცნობით, განაღდებულ არ უნდა იქნეს გადაზღვევის მიერ, გამოიწვევს

თავისუფლების აღკვეთას ორ წლამდე;

იგივე მოქმედება, უკეთუ სახელმწიფო ან საზოგადოებრივ დაწესებულებას ზარალი მიაყენა,—

თავისუფლების აღკვეთას ხუთ წლამდე“.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმას-

რულებელი კომიტეტის თავმჯდომარის

თანამდებობის დრ. აღმასრ. ს. ჯუღელი.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს

თავმჯდომარის მოადგ. გ. მგალოზლიშვილი.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმას-

რულებელი კომიტეტის მდივნის თანამდე-

ბობის დრ. აღმასრ. თ. ჟღენტი.

1930 წ. ივლისის 9.

ტფილისი—სასახლე.

212. დადგენილება ც. ა. კ. და ს. კ. ს.

შრომა-გასწორების კოდექსის 42, 43 და 54 მუხლების რედაქციის შეცვლის შესახებ.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო აღდგენენ:

შრომა-გასწორების კოდექსის 42,43 და 54 მუხლები (კან. კრ. 1930 წ. მე-11 №-ი, მუხ. 149) მიღებულ იქნეს შემდეგი რედაქციით:

„42. დაუპატიმრებლად იძულებით მუშაობის ორგანიზაციისა და განხორციელებისათვის საოლქო (სამაზრო) აღმასრულებელი კომიტეტის საადმინისტრაციო განყოფილებასთან (ხოლო იქ, სადაც საადმინისტრაციო განყოფილება მოწყობილი არ არის—მილიციის სათანადო სამმართველოსთან) არსებობს იძულებითი მუშაობის საოლქო (სამაზრო) ბიურო, რომელშიაც შედიან საადმინისტრაციო განყოფილების გამგე (მილიციის უფროსი), შრომის სახალხო კომისარიატის ადგილობრივი ორგანოს წარმომადგენელი და საპატიმრო ადგილის უფროსი; ბიურო მოქმედობს საპატიმრო ადგილების სამმართველოს ხელმძღვანელობით“.

„43. საოლქო (სამაზრო) ცენტრის გარეშე დაუპატიმრებლად იძულებითი მუშაობის ორგანიზაციისა და განხორციელებისათვის იმ პუნქტში, სადაც საპატიმრო ადგილია, შეიძლება მოეწყოს იძულებითი მუშაობის ბიუროს განყოფილება საპატიმრო ადგილების სამმართველოს მიერ განსაზღვრული შედგენილობით; განყოფილება მოქმედობს ზემდგომი ცენტრის იძულებითი მუშაობის ბიუროს დირექტივების თანახმად“.

„54. იძულებითი მუშაობის მომხდელ პირთა ხელფასის ანარიცხის სახით შემოსული თანხები შეადგენს იმ ორგანოთა სპეციალურ ფონდს, რომელნიც განაგებენ იძულებითი მუშაობის საქმეს.

აღნიშნული ფონდის გამგებლობა დაეკისრება საპატიმრო ადგილების სამმართველოს.

ამა მუხლში აღნიშნული ფონდი მოხმარდება იძულებითი მუშაობის განხორციელების საქმეს და იძულებითი მუშაობა-მისჯილ პირთა შრომის გამო-საყენებლად საჭირო სახელოსნოთა და საწარმოთა მოწყობას სამეურნეო ანგარიშზე“.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარის თან. დრ. აღმასრ. ს. ჯუღელი.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
თავმჯდომარის მოადგილე გ. მგალობლიშვილი.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი
კომიტეტის მდივნის თან. დრ. აღმასრ. თ. ჟღენტი.

213. დადგენილება ც. ა. კ. და ს. კ. ს.

სამოქალაქო სამართლის საპროცესო კოდექსის 30 მუხლისათვის შენიშვნის დამატების შესახებ.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა მე-II მოწვევის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მე-2 სესიის 1924 წ. მარტის 10-ის თარიღისა და 77 №-ის დადგენილების (კან. კრ. 1924 წ. 1-ლი №-ი, მუხ. 7) მე-2 მუხლის წესისამებრ სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

სამოქალაქო სამართლის საპროცესო კოდექსის 30 მუხლს დაემატოს შენიშვნა შემდეგი შინაარსისა:

„შენიშვნა. წინახედით მიყენებული ზარალის სარჩელი აღიძვრება იმ ქონების ადგილმდებარეობის მიხედვით, რომელსაც მიეყენა ზარალი“.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარის თან. დრ. აღმასრ. ს. ჯუღელი.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
თავმჯდომარის მოადგილე გ. მგალობლიშვილი.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი
კომიტეტის მდივნის თან. დრ. აღმასრ. თ. უღენტი.

1930 წ. ივლისის 9.
ტფილისი—სასახლე.

214. დადგენილება ც. ა. კ. და ს. კ. ს.

სამოქალაქო სამართლის საპროცესო კოდექსის 302 მუხლის შეცვლისა და 288¹ მუხლის გაუქმების შესახებ.

„სასაქონლო ბირჟებისა და მათი საფონდო განყოფილებების გაუქმების შესახებ“ გამოცემული სსრკ-ის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და სახალხო კომისართა საბჭოს 1930 წ. თებერვლის 6-ის დადგენილების შესაბამისად (სსრკ კან. კრ. 1930 წ. მე-10 №-ი, მუხ. 120) და სრულიად საქართველოს საბჭოთა მე-II მოწვევის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მე-2 სესიის 1924 წ. მარტის 10-ის თარიღისა და 77 №-ის დადგენილების მე-2 მუხლის წესისამებრ (კან. კრ. 1924 წ. 1 №-ი მუხ. 7) სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

1. სამოქალაქო სამართლის საპროცესო კოდექსის 302 მუხლი კან. კრ. 1925 წ. მე-3 №-ი, მუხ. 76) შეიცვალოს და მიღებულ იქნეს შემდეგი რედაქციით:

„302. შეკრული ქონება გაყიდულ უნდა იქნეს სხჯარო ვაჭრობით“.

ამ მუხლის შენიშვნა გაუქმებულ იქნეს.

2. სამოქალაქო სამართლის საპროცესო კოდექსის 288¹ მუხლი (კან. კრ. 1925 წ. მე-3 №-ი, მუხ. 76) გაუქმებულ იქნეს.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარის თან. დრ. აღმსრ. ს. ჯუღელი.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
 თავმჯდომარის მოადგილე გ. მაგლობლიშვილი.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი
 კომიტეტის მდივნის თან. დრ. აღმსრ. თ. ჟღენტი.

1930 წ. ივლისის 9.
 ტფილისი—სასახლე.

სახალხო კომისართა საბჭოს დადგენილებანი.

215. დადგენილება ს. კ. ს.

ახალწვეულთა შეკრებილებისა და კავკასიის წითელდროშიანი არმიის ტერიტორიალური ნაწილების ცვალებადი შედგენილობის საერთო შეკრებილების ორგანიზაციისა და ჩატარების უზრუნველყოფის შესახებ.

„ახალწვეულთა შეკრებილებისა და კავკასიის წითელდროშიანი არმიის ტერიტორიალური ნაწილების ცვალებადი შედგენილობის საერთო შეკრებილების ორგანიზაციისა და ჩატარების უზრუნველყოფის შესახებ“ გამოცემული ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1930 წ. ივნისის 3-ის დადგენილების (ა/კსფსრ კან. კრ. 1930 წ. მე-11 №-ი, მუხ. 119) შესასრულებლად, საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. დაევალოს საოლქო (სამაზრო) აღმასრულებელ კომიტეტებს:

ა) ფართოდ გაშალონ და ყოველმხრივ უზრუნველჰყონ მშრომელთა ფართო მასებში და კავკასიის წითელდროშიანი არმიის ცვალებად შედგენილობაში ახსნა-განმარტებითი მუშაობა, განსაკუთრებით სოფლად, იმის თაობაზე, თუ რა მნიშვნელობა, რა მიზანი და რა ამოცანა აქვს ტერიტორიალური ნაწილების მომავალ შეკრებილებას, რათა ამ შეკრებილების გარშემო შეიქმნას საღი საზოგადოებრივი აზრი; ასეთი მუშაობისათვის გამოყენებულ უნდა იქნეს საბჭოთა პლენუმები, გლეხთა კრებები, საზოგადოებრივი ორგანიზაციების კრებები, ცვალებადი შედგენილობის კონფერენციები და კრებები და აგრეთვე ადგილობრივი ბეჭდვითი სიტყვა;

ბ) შეამოწმონ ცვალებადი შედგენილობის სიები და თავის დროზე მიაწოდონ ტერიტორიალური ნაწილების კომანდობას ცნობები იმ პირთა თაობაზე, რომელთაც ჩამორთმეული აქვთ საარჩევნო უფლება და რომელნიც ამა თუ იმ მიზეზით ჯერ კიდევ ირიცხებიან ტერიტორიალური ნაწილების სიებში;

გ) განახორციელონ ცვალებადი შედგენილობის ორგანიზებული გამოცხადება, სასოფლო საბჭოს თავმჯდომარეების თანხლებით, სარაიონო და საოლქო (სამაზრო) ცენტრებში და მოაწყონ ცვალებადელთა გაცილება კარვობაში.

2. პასუხისმგებლობა მოსახლეობისათვის თავის დროზე შეკრებილებაში გაწვევის შეუტყობინებლობისათვის დაეკისროს სარაიონო აღმასრულებელ კომიტეტებს, სასოფლო საბჭოების თავმჯდომარეებს და მილიციის ორგანოებს; ამასთანავე თავის დროზე შეუტყობინებლობაში დამნაშავე პირნი პასუხს აგებენ როგორც ხელისუფლების უმოქმედობისათვის, უკეთეს ეს გამოიწვევს ცვალებადი შედგენილობის თავმჯდომთა და მერიგეთა დაგვიანებას და გამოუცხადებლობას საერთო შეკრებილებაში.

3. დაევალოს ყველა დაწესებულებისა და საწარმოს ხელმძღვანელთ თავის დროზე გაანთავისუფლონ მუშაობისაგან შეკრებილებაში გაწვეული ცვალებადი შედგენილობის თავმჯდომნი და მერიგენი.

ის პირი, ვინც ამას დაარღვევს, პასუხს აგებს: სახელმწიფო, საზოგადოებრივი და კოოპერატიული დაწესებულებისა და საწარმოს თანამდებობის პირი—სადისციპლინო წესით, ხოლო კერძო პირს გადაეწყვიტება იძულებითი მუშაობა ერთ თვემდე ან ჯარიმა 100 მანეთამდე, რაც მას დაედება საადმინისტრაციო წესით—სავალდებულო დადგენილებათა დარღვევისათვის აღმინისტრაციული გადასახდელის დადების შესახებ დადგენილი წესების თანახმად.

4. დაევალოს რესპუბლიკის პროკურატურას და საოლქო (სამაზრო) აღმასრულებელ კომიტეტებს—უზრუნველყონ „მუშათა და გლეხთა წითელი არმიის სამხედრო მსახურთა და სამხედრო-ვალდებულთა და მათ ოჯახთა შეღავათების კოდექსით“ გათვალისწინებული შეღავათები ახალწვეულთა და უფროსი ასაკის ცვალებადელთა და მათ ოჯახისათვის (სსრკ კან. კრ. 1930 წ. 23 №-ი, მუხ. 253); აგრეთვე უზრუნველყონ 1, 2 და 3 კატეგორიის შეღავათების მქონე ახალწვეულთა ოჯახებისათვის დახმარების მიცემა სსრკ-ის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და სახალხო კომისართა საბჭოს 1929 წ. სექტემბრის 4-ის დადგენილების (სსრკ კან. კრ. 1929 წ. 57 №-ი, მუხ. 530) და ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და ა/კ/ფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1930 წ. იანვრის 17-ის დადგენილების წესისამებრ (ა/კ/ფსრ კან. კრ. 1930 წ. მე-2 №-ი, მუხ. 10).

5. დაევალოს საქართველოს კოლექტიურ მეურნეობათა ცენტრს—მისცეს სათანადო დირექტივები კოლექტიურ მეურნეობათა გამგეობებს, რათა მათ შეუნარჩუნონ შეკრებილებაში მყოფ ახალწვეულთ და საერთო შეკრებილებაში მიმავალ უფროსი ასაკის ცვალებადელთ საშუალო სამუშაო ხელფასი მთელი იმ ხნის განმავლობაში, რაც ისინი კარვობად იქნებიან, და აგრეთვე უზრუნველ-

ჰყონ ცვალებადელთა ოჯახის შრომისუნარიანი წევრებისათვის შრომის საშუალო დატვირთვა.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
თავმჯდომარის მოადგილე გ. მგალობლიშვილი.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
საქმეთა მმართველი პ. მეგრელიშვილი.

1930 წ. ივლისის 2.
ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის“ 162 №-ში 1930 წ. ივლისის 12.

216. დადგენილება ს. კ. ს.

1930 წლის საბამზე კამპანიის გეგმის შესრულების უზრუნველყოფისათვის საჭირო ღონისძიებათა შესახებ.

„1930 წლის საბამზე კამპანიის გეგმის შესრულების უზრუნველყოფისათვის საჭირო ღონისძიებათა შესახებ გამოცემული ა/კფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1930 წ. მაისის 23-ის დადგენილების შესასრულებლად, საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. დაევალოს საქართველოს სსრ წყალთა მეურნეობის სამმართველოს და საოლქო (სამაზრო) წყალთა მეურნეობის სამმართველოებს დაუყოვნებლივ შეადგინონ დაკონტრაქტებული საბამზე მიწების მეორედ მორწყვის ჩატარების გეგმა. გეგმა შედგენილ უნდა იქნეს არა მარტო საოლქო და სარაიონო ხაზით, არამედ სოფლის ხაზითაც თვითეული საირიგაციო სისტემის მიხედვით და ამ სისტემის აუცილებლად ღამითაც გამოყენებით.

2. დაევალოს საოლქო და სარაიონო აღმასრულებელ კომიტეტებს მოაწყონ როგორც სარწყავი წყლის ქსელისა, ისე წყლის სათანადო გამოყენების დაცვა, რისთვისაც წყლის ქვედა ადმინისტრაციას დასახმარებლად მიუჩინონ თვით წყალმოსარგებლენი წყლის სისწორით გამოყენებისათვის კონტროლის გასაწევად;

3. დაევალოს საოლქო და სარაიონო აღმასრულებელ კომიტეტებს გაუწიონ, სასოფლო და სარაიონო თესვის კომისიების მეშვეობით დახმარება იმ მეურნეობებს, რომელთაც ესაჭიროებათ საწვეი ძალა როგორც საბამზე მინდვრების ხელახალი გადახენისათვის, ისე შემდგომი დამუშავებისათვის; საამისოდ გამოყენებულ უნდა იქნეს, ხელშეკრულების საფუძველზე, როგორც კოლექტიური მეურნეობებისა, საბჭოთა მეურნეობებისა და სამანქანო-სატრაქტორო სადგურებისა, ისე ინდივიდუალური მეურნეობების ზედმეტი და თავისუფალი საწვეი ძალა სოფლისავე შიგნით, განსაკუთრებული მტკიცე სასყიდლით, რასაც დააწესებენ თესვის კომისიები.

4. წინადადება მიეცეს სოფლის კავშირს, საქართველოს სსრ კოლექტიურ მეურნეობათა ცენტრს, საბჭოთა მეურნეობებს და სამანქანო-სატრაქტორო ცენტრს—მიიღონ სათანადო ღონისძიება, რათა ყველა მათი ტრაქტორი და სატრაქტორო კოლონა გამოყენებულ იქნეს სამინდვრე სარწყავი ნაკვეთების გადახვნისათვის.

5. დაევალოს საოლქო და სარაიონო თესვის კომისიებს და სოფლის კავშირს—დააწესონ სასტიკი კონტროლი, რათა გლეხებმა საესვებით შეასრულონ ბამბის დათესვის თაობაზე დადებული საკონტრაქტაციო ხელშეკრულებანი; თანაც დაუყოვნებლივ შეუფარდონ იმ მთესველთ, რომელნიც საკონტრაქტაციო ხელშეკრულებებს არ ასრულებენ, ამ საკონტრაქტაციო ხელშეკრულებებით გათვალისწინებული გადასახდელი.

6. დაევალოს საქართველოს სსრ სამემინდვრეო კოოპერაციის კავშირის სამებაშემო სექციას და საქართველოს სსრ შრომის სახალხო კომისარიატს—სასწრაფოდ შეიმუშაონ რაიონობითი გეგმა იმ მუშა-ძალის რაოდენობისა, რაც საჭირო იქნება ზაფხულის სარწყავი სამუშაოების პერიოდში და მოსავლის მოკრების დროს; აგრეთვე შეიმუშაონ ღონისძიებანი ამ რაიონებისათვის საჭირო მუშა-ძალის მოსამარაგებლად და თანაც გამოარკვიონ, რა სახსარი იქნება საჭირო ამ საქმის ორგანიზაციისათვის გასაწევი ხარჯების დასაფარავად.

7. დაევალოს საქართველოს სსრ სამემინდვრე კოოპერაციის კავშირის სამებაშემო სექციას და საქართველოს სსრ თესვის ცენტრალურ კომისიას, ბამბის მოსავლიანობის გადიდების მიზნით, იხმარონ ყოველი ღონისძიება ბამბის მოვლის ტენიკის გასაუმჯობესებლად და აგრეთვე მოახდინონ თესვის გარშემო როგორც თვით გლეხობისა, ისე ყველა ადგილობრივი ორგანიზაციის ყურადღებისა და ძალის მობილიზაცია; ამასთანავე, პასუხისმგებლობა თესვის წარმატებით ჩატარებისათვის დაეკისროს თესვის ცენტრალურ კომისიას.

8. დაევალოს სოფლის კავშირს—მოაწყოს ზაფხულის თესვის მუშაობის შემდეგ კურსები აგრონომიული პერსონალის კვალიფიკაციის წარმატებისათვის.

9. წინადადება მიეცეს სოფლის კავშირს—შეურყევლად განახორციელოს ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს მიერ „მებაშემობის 1929/30 წლის საკონტროლო ციფრების შესახებ“ გამოცემული დადგენილებები (ა/კსფსრ კან. კრ. 1929 წ. მე-20 №-ი, მუხ. 204) მე-6 მუხლი, რომლითაც აკრძალულია ბამბის რაიონებში მარცვლეული პროდუქტების კონტრაქტაცია.

10. მიენდოს საქართველოს სსრ მუშათა და გლეხთა ინსპექციას—გამოიკვლიოს და პასუხისგებაში მისცეს ის ორგანიზაციები, რომელთაც არ შეასრულეს ეს დადგენილება და დასდეს საკონტრაქტაციო ხელშეკრულებანი ბამბის რაიონებში პურეულ პროდუქტებზე.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს

თავმჯდომარის მოადგილე **გ. მგალობლიშვილი.**

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს

საქმეთა მმართველი **პ. მეგრელიშვილი.**

217. დადგენილება ს. კ. ს.

საქართველოს სსრ-ის ტერიტორიაზე 1930-31 წ. ერთიანი სასოფლო-სამეურნეო გადასახადის ჩატარების თაობაზე 1930 წლის მარტის 16-ის თარიღით გამოცემული დადგენილებითვის 51¹ და 84¹ მუხლებების დამატების შესახებ.

საქართველოს სსრ-ის სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

საქართველოს სსრ-ის ტერიტორიაზე 1930/31 წ. ერთიანი სასოფლო-სამეურნეო გადასახადის ჩატარების შესახებ 1930 წლის მარტის 16-ის თარიღით გამოცემულ დადგენილებას (კან. კრ. 1930 წ. მე-5 №-ი, მუხ. 55; მე-10 №-ი, მუხ. 135) დაემატოს 51¹ და 84¹ მუხლები შემდეგი შინაარსისა:

„51¹. სურნელოვან (ეთეროვან-ზეთოვან) მცენარეთა ნათესი ფართობი გადასახადისაგან განთავისუფლდება.

(ა/კსფსრ-ის სახალხო კომისართა საბჭოს 1930 წ. მაისის 28-ის დადგენილება).“

„84¹. განთავისუფლდება გადასახადისაგან საშუალო გლეხის შემოსავალი, რასაც იგი მიიღებს ლარიბი მეურნეობის მიწის იაფ ფასად მოხენისათვის, რა ფასიც დაწესებულ იქნება მოქალაქეთა საერთო კრების ან ადგილობრივი აღმასრულებელი კომიტეტის დადგენილებით.

(ა/კსფსრ-ის სახალხო კომისართა საბჭოს 1930 წ. მაისის 28-ის დადგენილება).“

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
 თავმჯდომარის მოადგილე გ. მგალობლიშვილი.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
 საქმეთა მმართველი პ. მეგრელიშვილი.

1930 წ. ივლისის 2.
 ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის“ 156 №-ში 1930 წ. ივლისის 6.

218. დადგენილება ს. კ. ს.

საქართველოს სსრ-ში უმაღლესი და საშუალო განათლების სკოლების რეორგანიზაციის შესახებ.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. საქართველოს უმაღლესი სასწავლებლები და უმაღლესი ტექნიკური სასწავლებლები გადაკეთებულ იქნენ შემდეგ საფუძველზე:

ა) ტფილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის პედაგოგიური ფაკულტეტი და უმაღლესი სამხატვრო-ტექნიკური ინსტიტუტის მხატვრობისა და მექანდაკობის

ფაკულტეტი გაერთიანებულ იქნენ ერთ უმაღლეს სასწავლებლად—სახელმწიფო პედაგოგიურ ინსტიტუტად და ეს უკანასკნელი გადაიცეს განათლების სახალხო კომისარიატის გამგებლობაში;

ბ) ტფილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სამედიცინო ფაკულტეტი გადაკეთდეს სახელმწიფო სამედიცინო ინსტიტუტად და გადაიცეს იგი, ტფილისის სამედიცინო ტექნიკუმთან ერთად, ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატის გამგებლობაში;

გ) ტფილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ეკონომიური ფაკულტეტი გადაკეთდეს საფინანსო-კოოპერატიული ინსტიტუტად და გადაიცეს იგი სამომხმარებლო კოოპერაციის ცენტრალური კავშირის „ცეკავშირის“ გამგებლობაში; ამ გამგებლობაში მონაწილეობას მიიღებენ სასოფლო-სამეურნეო კოოპერაციის ცენტრალური კავშირი—„სოფლის კავშირი“, ა/კფსრ ვაჭრობის სახალხო კომისარიატის რწმუნებულის (საქართველოს სსრ-ში) სამმართველო, საქართველოს სსრ სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭო და საქართველოს სსრ ფინანსთა სახალხო კომისარიატი;

დ) ტფილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სოციალ-ეკონომიური ფაკულტეტის იურიდიული განყოფილება გადაკეთდეს საბჭოთა აღმშენებლობისა და სამართლის ინსტიტუტად და დატოვებულ იქნეს იგი განათლების სახალხო კომისარიატის გამგებლობაში;

ე) საქართველოს სსრ სახელმწიფო პოლიტექნიკური ინსტიტუტის საინჟინერო-სამშენებლო ფაკულტეტი და უმაღლესი სამხატვრო-ტექნიკური ინსტიტუტის სააგრიკულტურო-სამშენებლო ფაკულტეტი გაერთიანებულ იქნენ სამშენებლო-საინჟინერო-სატექნიკო ინსტიტუტად და გადაიცეს იგი საქართველოს სსრ სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს გამგებლობაში;

ვ) საქართველოს სსრ სახელმწიფო პოლიტექნიკური ინსტიტუტის სამთო-ქიმიური, საირიგაციო, სატრანსპორტო და ელექტრო-მექანიკური ფაკულტეტები და სასოფლო-სამეურნეო ინსტიტუტის სატყეო ფაკულტეტი და მებაღეობა-მევენახეობის ფაკულტეტის სუბტროპიკული განყოფილება გამოყოფილ იქნენ და საჭიროდ იქნეს ცნობილი მათი გადაცემა სათანადო სახელმწიფო სამეურნეო ორგანოებისათვის, რათა მათ ბაზაზე მოეწყოს საამიერკავკასიო და საკავშირო მნიშვნელობის სპეციალური ინსტიტუტები;

ზ) უმაღლესი სამხატვრო-ტექნიკური ინსტიტუტის პოლიგრაფიული ფაკულტეტი დაიხუროს.

2. ყველა ზემოაღნიშნულ უმაღლეს სასწავლებელში, რომელიც საქართველოს სსრ-ის სათანადო უწყების თუ ორგანიზაციის გამგებლობაში რჩება, სწავლებისათვის უნდა იხმარებოდეს ქართული ენა, გარდა სასოფლო-სამეურნეო ინსტიტუტისა, სადაც სწავლება უნდა სწარმოებდეს ქართულსა და რუსულ ენაზე.

3. საქართველოს სსრ-ში არსებული სპეციალური ტექნიკუმები გადაიცეს შემდეგი უწყებებისა და სამეურნეო ორგანოების გამგებლობაში:

ა) ტფილისის ინდუსტრიალურა, ტფილისის ქიმიური (ქართული), ტფილისის საფეიქრო, ბორჯომის სატყეო და ტფილისის ქიმიური (რუსული) ტექნიკუმები—ა/კფსრ სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს გამგებლობაში;

ბ) ქუთაისის ინდუსტრიალური, ქუთაისის სამთო, ტფილისის სამთო, ტფილისის საშინამრეწველო, ხონის მექანიკური და ჰიათურისა და ტფილისის მუშათა ტენიკუმები—საქართველოს სსრ სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს გამგებლობაში;

გ) ტფილისის სამიწათმოწყობო, ტფილისის კოლექტიური მიწათმოქმედების, ტფილისის სავეტერინარო, ბაკურციხის, ყვარელის, გორის, ქუთაისის, ამბროლაურის, კულაშის, გორა-ბერეჟოულის, ლანჩხუთის და საგურამო-წინამძღვარიანთკარის სასოფლო-სამეურნეო ტენიკუმები და აგრეთვე სენაკის სასოფლო-სამეურნეო ტენიკუმის მეცხოველეობის განყოფილება და ზუგდიდის სასოფლო-სამეურნეო ტენიკუმის მემინდერეობის განყოფილება—საქართველოს სსრ მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატის გამგებლობაში;

დ) ოზურგეთის ჩაის ტენიკუმი, სენაკის სასოფლო-სამეურნეო ტენიკუმის ჩაის განყოფილება და ზუგდიდის სასოფლო-სამეურნეო ტენიკუმის ჩაის განყოფილება—სააქციო საზოგადოება „საქართველოს ჩაის“ გამგებლობაში;

ე) ქუთაისის, ოზურგეთის და სიღნაღის კოოპერატიული ტენიკუმები—„ცეკავშირის“ გამგებლობაში;

ვ) ტფილისის სამრეწველო-ეკონომიური ტენიკუმი—ა/კსფსრ-ის ვაჭრობის სახალხო კომისარიატის რწმუნებულის სამმართველოს გამგებლობაში;

ზ) ტფილისის ფარმაცევტიული ტენიკუმი—საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატის გამგებლობაში;

თ) საპიროდ იქნეს ცნობილი, რათა ფოთის მექანიკური და სანავაგურკლო მექანიკის ტენიკუმი გადაიქცეს შავი ზღვის საბჭოთა სავაჭრო ფლოტის ამიერკავკასიის სარაიონო სამმართველოს გამგებლობაში;

ი) ყველა არსებული პედაგოგიური ტენიკუმი დატოვებულ იქნეს საქართველოს სსრ განათლების სახალხო კომისარიატის გამგებლობაში.

4. ზემოაღნიშნული უმაღლესი სასწავლებლებისა და ტენიკუმების გადასაცემად მოეწყოს მთავრობის კომისია შემდეგ შედგენილობით: თავმჯდომარე—განათლების სახალხო კომისრის მოადგილე და წევრები: მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატისა, ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატისა, სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს, ფინანსთა სახალხო კომისარიატისა და „ცეკავშირის“ წარმომადგენელი.

წინადადება მიეცეს კომისიას თავისი მუშაობა დაამთავროს არა უგვიანეს ამა ივლისის 20-ის რიცხვისა და უზრუნველჰყოს სასწავლებლებისათვის სათანადო სადგომები და სახსარი.

5. საპროგრამო-სამეთოდო ხელმძღვანელობის გაწევა ყველა უმაღლესი სასწავლებლებისა და ტენიკუმებისათვის, რომელიც საქართველოს სსრ-ის ტერიტორიაზეა, და აგრეთვე კონტროლის გაწევა იმისათვის, რათა ამ სასწავლებლებმა და ტენიკუმებმა განახორციელონ სათანადო ღირეკტივები სახალხო განათლების სფეროში, დაეკისროს განათლების სახალხო კომისარიატს.

6. წინადადება მიეცეს საქართველოს სსრ სათანადო სახელმწიფო სამეურნეო ორგანოებს და უწყებებს გაითვალისწინონ მომავალი 1930/31 წლის ბიუჯეტში სათანადო ასიგნებები მათთვის გადაცემული უმაღლესი სასწავლებლებისა

და ტეხნიკუმების მუშაობის უზრუნველსაყოფად, აგრეთვე კაპიტალური ხარჯი სადგომების მშენებლობისათვის და თავის დროზე წარუდგინონ დაფინანსების გეგმა საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს დასამტკიცებლად.

7. დაველოს განათლების სახალხო კომისარიატს სათანადო უწყებებთან და სამეურნეო ორგანოებთან შეთანხმებით:

ა) უზრუნველყოს მომავალი სასწავლო წლიდან ყველა უმაღლესი სასწავლებელი, უმაღლესი ტეხნიკური სასწავლებელი და ტეხნიკუმი სათანადო საპროგრამო სამეთოდო ხელმძღვანელობით და შეიმუშაოს ა/წ. ივლისის 15-სათვის ახალი სასწავლო გეგმები, ხოლო სასწავლო წლის დასაწყისისათვის ყველა უმაღლესი სასწავლებლისა და ტეხნიკუმის პროგრამები;

ბ) სათანადო უწყებებთან და სამეურნეო ორგანოებთან ერთად ათი დღის ვადაზე შეიმუშაოს და წარუდგინოს საქართველოს სსრ-ის სახალხო კომისართა საბჭოს პროექტი დებულებისა განათლების სახალხო კომისარიატის ურთიერთობის შესახებ უწყებებთან და სამეურნეო ორგანოებთან უმაღლესი სასწავლებლებისა და ტეხნიკუმების ხელმძღვანელობის სფეროში;

დ) ათი დღის ვადაზე წარუდგინოს საქართველოს სსრ-ის სახალხო კომისართა საბჭოს კადრების მომზადების 5-წლიანი გეგმის მიხედვით შემუშავებული გეგმა 1930/31 წელს ახალი ინდუსტრიალური და სასოფლო-სამეურნეო ტეხნიკუმების მშენებლობისა, რისთვისაც გაითვალისწინოს მეორე საფეხურის სკოლების მეორე კონცენტრის გადაკეთება სპეციალურ ტეხნიკუმებად.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა
 საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე გ. მგალობლიშვილი.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა
 საბჭოს საქმეთა მმართველი პ. მეგრელიშვილი.

1930 წ. ივლისის 7.
 ტფილისი-სასახლე.

გამოქვეყნებულია ვაზ. „კომუნისტის“ 159 №-ში 1930 წ. ივლისის 9.

219. დ ა დ ბ ე ნ ი ლ ე ბ ა ს. კ. ს.

„საქართველოს სსრ-ის ტერიტორიაზე 1930/31 წლის ერთიანი სასოფლო-სამეურნეო გადასახადის ჩატარების თაობაზე“ გამოცემული საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1930 წ. მარტის 16-ის დადგენილების 2^ა მუხლის შეცვლის შესახებ.

„1930-31 წლის ერთიანი სასოფლო-სამეურნეო გადასახადის კანონის ძირითად დებულებათა შესახებ“ გამოქვეყნებული ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1930 წ. მარტის 9-ის დადგენილების მე-11 მუხლის შეცვლის თაობაზე გამოცემული ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1930 წ. ივნისის 19-ის თა-

რილისა და 251 №-ის დადგენილების შესაბამისად („ზარია ვოსტოკა“-ს 1930 წ. 165 №-ი)—საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

„საქართველოს სსრ-ის ტერიტორიაზე 1930-31 წლის ერთიანი სასოფლო-სამეურნეო გადასახადის ჩატარების შესახებ“ გამოცემული საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1930 წ. მარტის 16-ის დადგენილების 25 მუხლი (საქ. სსრ კან. კრ. 1930 წ. მე-5 №-ი, მუხ. 55; მე-10 №-ი, მუხ. 135; ვაზ. „კომუნისტი“-ს 146 №-ი) მიღებულ იქნეს შემდეგი რედაქციით:

„25. მეურნეობა კულაკურ მეურნეობად ჩაითვლება და ინდივიდუალური წესით დაიბეგრება შემდეგი ნიშნების საფუძველზე:

ა) როდესაც მეურნეობაში სისტემატიურად გამოიყენება დაქირავებული შრომა სასოფლო-სამეურნეო სამუშაოათვის ან საშინამრეწველო რეწობაში და საწარმოში, ისეთი შემთხვევის გამოკლებით, როდესაც დაქირავებული შრომის გამოყენება გამოწვეულია ამა თუ იმ სასოფლო-სამეურნეო კულტურის განსაკუთრებული ხასიათით და იგი არ აღმატება მუშა-ძალის დაქირავების ზღვრულ რაოდენობას.

მუშა-ძალის დაქირავების ზღვრული რაოდენობა, რაც არ იწვევს მეურნეობის ინდივიდუალური წესით დაბეგრას, დაწესებულ იქნეს:

სამარცვლელულო მეურნეობათათვის	35	დღე წელიწადში
სამებალეო მეურნეობისათვის	50	„ „
კულტურული ბაღებისათვის	75	„ „
სავენახე მეურნეობისათვის	100	„ „
კულტურული ვენახებისათვის	150	„ „
ბრინჯის მეურნეობისათვის	50	„ „
ჩაის მეურნეობისათვის	125	„ „
ბამბის მეურნეობისათვის	150	„ „
თამბაქოს მეურნეობისათვის	240	„ „

სამესაქონლეო მეურნეობისათვის—1 მწყემსი (იმ პირობით, უკეთუ მწყემსის შრომას აქვს დამხმარე ხასიათი და თანაც უკეთუ მეურნეობაში მყოფი შრომის უნარიანი წევრები მონაწილეობას იღებენ მეურნეობის ყოველდღიურ მუშაობაში);

შინამრეწველ ხელოსნებისათვის—1 მოზრდილი მუშა ან 2 შევირიდი, უკეთუ მუშის არ შევირდების დაქირავება გამოწვეულია წარმოების პირობებით;

ერთი მუდმივი დაქირავებული მუშის (მუშა-ქალის) ყოლა მეურნეობაში და სასეზონო დღეები ზემოაღნიშნულ ფარგლებში როდი ჩაითვლება კულაკური მეურნეობის ნიშნად, უკეთუ მეურნეობას არა ჰყავს შრომისუნარიანი მამაკაცი, ან უკეთუ შრომისუნარიანი მამაკაცები მძიმე ავადმყოფნი არიან, სამსახურში იმყოფებიან ან წასულნი არიან;

ბ) როდესაც მეურნეობას აქვს ისეთი წისქვილი, ზეთის სახდელი ან კარაქის სადღეები, ბურღულის საფქველი, ფეტვის საფქველი, საჩეჩელი, მატყლის საპნები, სასრესი, კარტოფილისა, ხილისა და ბოსტნეულის სახმობ-საშრობი და საცხებელი საწარმო, ნორმული ქარხანა ან სხვა სამრეწველო საწარმო, რომლისათვისაც გამოიყენება მექანიკური ძრავი, ქარის ან წყლის ძალა; ამასთანავე, წისქვილის წლიური შემოსავალი უნდა აღმატებოდეს 8 ცენტნერ (50

ფუთ) მარცვლეულს და ეს შემოსავალი ფულზე გადატანით 200 მანეთზე მეტუნდა იყოს;

გ) როდესაც მეურნეობა აქირავებს სისტემატიურად ცალკეულ რთულ სასოფლო-სამეურნეო მანქანას მექანიკური ძრავით ან აწარმოებს ამ მანქანით სხვა მეურნეობათათვის მუშაობას სასყიდლით;

დ) როდესაც მეურნეობა აქირავებს სისტემატიურად შენობას საცხოვრებლად ან საწარმოს მოსათავსებლად, უკეთუ, ამასთანავე, სადგომების (როგორც გაწყობილისა, ისე გაუწყობელის) გაქირავებით მიღებული შემოსავალი შეადგენს მეურნეობის მთელი შემოსავლის ნახევარზე მეტს და მეურნეობის საერთო შემოსავალი აღემატება 500 მანეთს;

ე) როდესაც მეურნეობა იჯარით იღებს მიწას გამცემისათვის კაბალური პირობით;

ვ) როდესაც მეურნეობა იჯარით იღებს სავაჭრო და სამრეწველო ექსპლოატაციის მიზნით ბაღს, ვენახს და სხვ.;

ზ) როდესაც მეურნეობის წევრი ეწევა ვაჭრობას, მევახშეობას ან მას აქვს სხვა ანაზრომითი შემოსავალი (მათ შორის რელიგიური კულტის მსახური);

შენიშვნა 1. მეურნეობის არაზრომითი შემოსავალი არა უმეტეს 200 მანეთისა წელიწადში არ შეადგენს კულაკური მეურნეობის ნიშანს, გარდა ამა მუხლის „ბ“ და „დ“ პუნქტებში აღნიშნული შემთხვევისა. ამა შენიშვნის 1-ლ ნაწილით განსაზღვრული გამონაკლისი არა ვრცელდება ისეთ შემოსავალზე, რაც მიღებულია მევახშეობით და რელიგიური კულტის მსახურობით.

შენიშვნა 2. უკეთუ მეურნეობის შედგენილობაში შედის ისეთი პირი, ვინც, განსაკუთრებული მიზეზების გამო, ეწევა წვრილ ვაჭრობას, როგორც მაგალითად შრომისა და ომის ინვალიდი, რომელიც ვაჭრობს უსასყიდლო სარეგისტრაციო მოწმობით, აღნიშნული მეურნეობა კულაკურ მეურნეობად არ ჩაითვლება.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა
 საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე **გ. მგალობლიშვილი.**

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა
 საბჭოს საქმეთა მმართველი **პ. მეგრელიშვილი.**

1930 წ. ივლისის 7.
 ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის“ 159 №-ში 1930 წ. ივლისის 9.

220. დადგენილებათა ს. ძ. ს.

„დამატებითი საცხოვრებელი სივრცის უფლების თაობაზე“ 1929 წ. დეკემბრის 3-ის თარიღით გამოცემული დადგენილების 1-ლი მუხლის „გ“ პუნ. და 4 მუხლის შეცვლის შესახებ.

„დამატებითი საცხოვრებელი სივრცის უფლების შესახებ“ გამოცემულ საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1929 წ. დეკემბრის 3-ის დადგენილებაში (კან. კრ. 1930 წ. მე-2 №-ი, მუხ. 28) შეტანილ იქნეს შემდეგი ცვლილებანი:

I. 1-ლი მუხლის „გ“ პუნქტი შეიცვალოს და მიღებულ იქნეს შემდეგი რედაქციით:

„ბ) საკადრო თავმდგომთა შედგენილობის იმ სამხედრო მსახურთ, რომელნიც მიკუთვნებულ არიან მე-9 და უფრო მაღალი კატეგორიებისათვის, ცალკეული სამხედრო ნაწილების კომანდირთ და კომისართ და აგრეთვე სამხედრო სასწავლებლების სპეციალური სამხედრო და სამხედრო-პოლიტიკური საგნების მასწავლებელთ“.

II. მე-4 მუხლში სიტყვები „ცალკე სამწყობრო ნაწილების იმ კომანდირებსა და კომისარებს, ვისაც მინიჭებული აქვს ლეგიონის კომანდირის უფლება“ შეიცვალოს სიტყვებად: „ცალკეული სამხედრო ნაწილების კომანდირთ და კომისართ“.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა

საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე გ. მგალობლიშვილი.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა

საბჭოს საქმეთა მმართველი პ. მეგრელიშვილი.

1930 წ. ივლისის 7.

ტფილისი-სასახლე.

221. დადგენილებათა ს. ძ. ს.

პროსტიტუციის წინააღმდეგ ბრძოლის საბჭოს გამგებლობაში მყოფ საწარმოთათვის და დედობისა და ჩვილობის განყოფილებათა სოციალური დახმარების ორგანიზაციებისათვის საგადასახადო შეღავათების მინიჭების შესახებ.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. განთავისუფლებულ იქნენ ადგილობრივი გადასახადებისა და გამოსაღებისაგან ის საწარმოო სახელოსნოები, რომელნიც პროსტიტუციის წინააღმდეგ ბრძოლის საბჭოს და ჯანმრთელობის ორგანოებთან არსებულ დედობისა და ჩვილობის განყოფილებათა სოციალური დახმარების ორგანიზაციების გამგებ-

ლობასა და უშუალო ექსპლოატაციაში არიან და იჯარით არ იცემიან; აგრეთვე ის სავაჭრო საწარმონი, რომელნიც ეწვევიან მხოლოდ აღნიშნული სახელოსნოების მიერ დამზადებული საგნების ვაჭრობას.

2. 1-ლ მუხლში აღნიშნული ორგანიზაციები და მათთან არსებული საწარმონი, სადგომების ქირისა და კომუნალური მომსახურეობის სასყიდლის სფეროში, ვათანაბრებულ იქნენ სახელმწიფო ბიუჯეტზე მყოფ დაწესებულებებთან.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს

თავმჯდომარის მოადგ. გ. მგალობლიშვილი.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა

საბჭოს საქმეთა მმართველი პ. მეგრელიშვილი.

1930 წ. ივლისის 17.

ტიფლისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის“ 182 №-ში 1930 წ. აგვისტოს 6.

222. დადგენილება ს. კ. ს.

„მშრომელ მოსახლეობაში წერა-კითხვის უცოდინარობის ლიკვიდაციის თაობაზე“ 1929 წ. ოქტომბრის 11-ის თარიღით გამოცემული დადგენილების შეცვლისა და დამატების შესახებ.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის 1930 წ. ივნისის 3-ის დადგენილების შესაბამისად, რაც ეხება იმ მოქალაქეთა წერა-კითხვის უცოდინარობის სავალდებულო წესით ლიკვიდაციას, რომელნიც გასაწვევი არიან სამხედრო სამსახურის მოსახდელად საკადრო ნაწილებში, ტერიტორიულ ნაწილების ცვლებად შედგენილობაში და ჯარგარეშე წესით, ან რომელნიც შესდგომიან ჯარში გაწვევამდე მომზადებას (ა-კსფსრ კან. კრ. 1930 წ., 11 №-ი, მუხ. 120), საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

„მშრომელ მოსახლეობაში წერა-კითხვის უცოდინარობის ლიკვიდაციის შესახებ“ 1929 წ. ოქტომბრის 1-ის თარიღით გამოცემულ დადგენილებაში (საქ. სსრ კან. კრ. 1929 წ. 21 №-ი, მუხ. 241) შეტანილ იქნეს შემდეგი ცვლილებანი და დამატებანი:

I. 1-ლ მუხლში სიტყვები: „აგრეთვე ის პირი, რომელმაც ჯარში გაწვევამდე სამხედრო მომზადება უნდა გაიაროს“ შეიცვალოს სიტყვებით: „აგრეთვე სამხედრო-ვალდებულთა და სამხედრო მსახურთა ქვემო აღნიშნული კატეგორიების პირი.“

II. მე-4 მუხლი შეიცვალოს და მიღებულ იქნეს შემდეგი რედაქციით:

4. სავალდებულოა წერაკითხვა შეისწავლოს აგრეთვე:

ა) თვრამეტი წლის ასაკს მიღწეულმა ყველა უწერაკითხვო მოქალაქემ, რომელმაც უნდა მოიხადოს სამხედრო სამსახური საკადრო ნაწილებში, ტერი-

ტორიალური ნაწილების ცვალებად შედგენილობაში, ჯარგარეშე წესით ან გაიაროს ჯარში გაწვევამდე მომზადება;

ბ) ყველა უწერაკითხეო მოქალაქე, რომელიც ჯარში გაწვევამდე მომზადებას შესდგომია, ან რომელიც იხდის სამხედრო სამსახურს ტერიტორიალური ნაწილების ცვალებად შედგენილობაში თუ ჯარგარეშე წესით.

ამა მუხლში აღნიშნულ პირთა წერაკითხვის უცოდინარობის ლიკვიდაცია უნდა მოხდეს იმ წესით და იმ ვადაზე, რაც გათვალისწინებულია ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის 1930 წ. ივნისის 3-ის დადგენილებაში „იმ მოქალაქეთა წერაკითხვის უცოდინარობის სავალდებულო წესით ლიკვიდაციის შესახებ, რომელნიც გასაწვევი არიან სამხედრო სამსახურის მოსახდელად საკადრო ნაწილებში, ტერიტორიალური ნაწილების ცვალებად შედგენილობაში და ჯარგარეშე წესით, ან რომელნიც შესდგომიან ჯარში გაწვევამდე მომზადებას“ (ა-ქსტსრ კან. კრ. 1930 წ. მე-11 №-ი, მუხ. 120) და ამ დადგენილების განსავითარებლად გამოცემულ ინსტრუქციებსა და დადგენილებებში“.

III. მე-6 მუხლი მიღებულ იქნეს შემდეგი რედაქციით:

6. იმ პირს, ვინც თავს აარიდებს ამა დადგენილებით გათვალისწინებული მოვალეობის შესრულებას თავისი წერაკითხვის უცოდინარობის ან მცირე მცოდნეობის ლიკვიდაციის საქმეში, აგრეთვე იმ პირს, ვინც ხელს შეუშლის ამ მოვალეობის შესრულებას, დაედება, ადმინისტრატიული წესით, გადასახდელი — იძულებითი მუშაობა ერთ თვემდე ან ჯარიმა 100 მანეთამდე. ამ გადასახდელს დაადებს საოლქო ან სამაზრო საადმინისტრაციო განყოფილების უფროსი, ხოლო იქ, სადაც ასეთი განყოფილება არ არსებობს, — სათანადო მილიციის უფროსი, არასაოლქო და არასამაზრო ქალაქის საბჭოს პრეზიდიუმის და სარაიონო აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმი — კუთნილებისამებრ — იმ წესით, რაც განსაზღვრულია სავალდებულო დადგენილებათა დარღვევის გამო ადმინისტრატიული გადასახდელის დადებისათვის.

მუშათა და გლეხთა წითელი არმიის რიგებში მყოფ სამხედრო მსახურთ დისციპლინალური გადასახდელი დაედებათ მუშათა და გლეხთა წითელი არმიის სადისციპლინო წესდების მიხედვით“.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა
საბჭო თავმჯდომარის მოდგილე გ. მგალოზლიშვილი.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა
საბჭოს საქმეთა მმართველი პ. მეგრელიშვილი.

223. დადგენილება ს. ა. ს.

გვარისა და სახელის გამოცვლის წესის შესახებ.

საქორწინო, საოჯახო და სამეურვეო კანონთა კოდექსის 122 მუხ. შენიშენის საფუძველზე საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. საქართველოს სსრ ყველა მოქალაქეს, 18 წლის შესრულების შემდეგ, უფლება აქვს გამოიცვალოს თავისი გვარი (შთამომავლობითი სახელწოდება) და სახელი, უკეთუ ამით დარღვეულ არ იქნება მესამე პირთა უფლებანი.

2. ის პირი, რომელსაც სურს გამოიცვალოს გვარი (შთამომავლობითი სახელწოდება) ან სახელი, შეიტანს განცხადებას საქალაქო საბჭოსთან ან სარაიონო აღმასრულებელ კომიტეტთან არსებულ მოქალაქობრივი მდგომარეობის აქტების ჩამწერ სათანადო ორგანოში თავისი საცხოვრებელი ადგილის მიხედვით; განცხადებას უნდა დაერთოს მთხოვნელის ვინაობის დამადასტურებელი დოკუმენტები ან ამ დოკუმენტების ასლი, სანოტარო წესით შემოწმებული.

3. განცხადებაში აღნიშნულ უნდა იყოს: ა) განმცხადებლის გვარი, სახელი და შამის სახელი; ბ) სოციალური მდგომარეობა; გ) ოჯახური მდგომარეობა; დ) დაბადების დრო და ადგილი; ე) დამოკიდებულობა სავალდებულო სამხედრო სამსახურთან; ვ) ცნობები განმცხადებლის არასრულწლოვანი შვილების შესახებ, რომელთა გვარიც იცვლება, მათი სახელი და დაბადების წელიწადი, თვე, რიცხვი და ადგილი; ზ) სისწორით ჩამოთვლა იმ ქალაქებისა და ადგილებისა, სადაც განმცხადებელი უკანასკნელი ხუთი წლის განმავლობაში სცხოვრობდა; თ) გვარის გამოცვლის მიზეზი; ი) ახალი გვარი ან სახელი; კ) განმცხადებლის ზუსტი მისამართი.

4. განცხადებას უნდა დაერთოს შემდეგი დოკუმენტები: ა) განმცხადებლის ვინაობის მოწმობის ასლი; ბ) იმ ადგილის საფინანსო ორგანოს ცნობა გადასახადებისა და გამოსაღების გადახდის შესახებ, სადაც უკანასკნელი ექვსი თვის განმავლობაში სცხოვრობდა ის პირი, რომელიც გვარს თუ სახელს იცვლის; გ) განმცხადებლის ხელწერილი ტყუილი ცნობების მიცემისათვის პასუხისმგებლობის შესახებ სისხლის სამართლის კოდექსის 98 მუხლის თანახმად; დ) სათანადო ფულადი თანხა პუბლიკაციისათვის.

5. საქალაქო საბჭოსთან ან სარაიონო აღმასრულებელ კომიტეტთან არსებული მოქალაქობრივი მდგომარეობის აქტების ჩამწერი ორგანო, მიიღებს რა განცხადებას, გააკეთებს ამის შესახებ, განმცხადებლის ხარჯით, პუბლიკაციას ადგილობრივ ოფიციალურ გაზეთში (უკეთუ ასეთი გაზეთი არსებობს) და აგრეთვე სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის ორგანოში და იმავე დროს მიმართავს ადგილობრივ სისხლის სამართალს სამძებრო მილიციას, გაერთიანებულ სახელმწიფო პოლიტიკურ სამმართველოს და იმ ორგანოს, რომელიც სისხლის სამართალის წესით მსჯავრდადებულობის სიებს აწარმოებს, რათა მათ შეატყობინონ — ხომ არ არის რაიმე დაბრკოლება უწყებელი პირის გვარის თუ სახელის გამოცვლისათვის. ასეთი შეკითხვა გაეგზავნება არა

მარტო განმცხადებლის საცხოვრებელი ადგილის ზემოაღნიშნულ ორგანოებს, არამედ იმ ადგილის ორგანოებსაც, სადაც ეს პირი უკანასკნელი ხუთი წლის განმავლობაში სცხოვრობდა.

შენიშვნა. აღნიშნულ შეკითხვაში უნდა აღინიშნოს, რომ უკეთუ ერთი თვის განმავლობაში პასუხი მიღებულ არ იქნა, ეს თანხმობად ჩაითვლება.

6. წინა მუხლში აღნიშნული მოთხოვნების შესრულებისა და პუბლიკაციის დღიდან ორი თვის ვადის გასვლის შემდეგ მოქალაქობრივი მდგომარეობის აქტების ჩამწერი ორგანოს გამვე მოახსენებს მთელს საქმეს საქალაქო საბჭოს ან სარაიონო აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმს, რომელიც, უკეთუ ზემოაღნიშნული დაწესებულებანი და მესამე პირნი საწინააღმდეგოს არას განაცხადებენ, მისცემს ნებართვას გვარის თუ სახელის გამოცვლის რეგისტრაციისათვის.

7. გვარის თუ სახელის გამოცვლაზე უარის თქმის ძირითად მიზეზად შეიძლება იყოს: იმ ორგანოების ცნობა, რომელნიც სისხლის სამართლის წესით მსჯავრდებულობის სიებს აწარმოებენ, აგრეთვე გაერთიანებული სახელმწიფო პოლიტიკური სამმართველოს ორგანოების ცნობა, მესამე პირთა პროტესტი და არაპატივისცემა მოტივი გვარის თუ სახელის გამოცვლისა.

8. გვარის თუ სახელის გამოცვლაზე უარის თქმის შემთხვევაში დაინტერესებულ პირს უფლება აქვს განასაჩივროს ეს საოლქო (სამაზრო) აღმასრულებელ კომიტეტში და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოში.

9. გვარის თუ სახელის გამოცვლაზე ნებართვის მიცემის შემდეგ ახალი გვარი თუ სახელი შეიტანება მოქალაქობრივი მდგომარეობის ყველა აქტსა და დოკუმენტში, რაც განმცხადებლის ვინაობის დამადასტურებელია, გარდა სამხედრო-სააღმსახურო და პროფკავშირის დოკუმენტებისა, და აგრეთვე ეცნობება სათანადო სამხედრო-სააღმსახურო ორგანოებს, უკეთუ ის პირი, რომელმაც გვარი თუ სახელი გამოიცვალა, სამხედრო სამსახურშია, ან სამხედრო ვალდებულია, ან და წვევამდები.

10. ერთ-ერთი მეუღლის გვარის გამოცვლა არ იწვევს მეორე მეუღლის გვარის გამოცვლას, ისე როგორც მშობლების ან ერთ-ერთი მათგანის გვარის გამოცვლა არ იწვევს სრულწლოვანი შვილების გვარის გამოცვლას.

მეუღლე იმ პირისა, რომელიც იცვლის გვარს ან რომელმაც იგი უკვე გამოიცვალა, და ამ პირის სრულწლოვანი შვილები მიიღებენ ახალ გვარს პირველი — მეუღლისას, ხოლო მეორე — მშობლისას, უკეთუ ამაზე თანახმა იქნებიან. თავისი თანხმობის შესახებ ეს პირნი წერილობით განცხადებას შეიტანენ მეუღლესთან ან მშობლებთან ერთად ან და მათგან დამოუკიდებლად, ზემოაღნიშნული წესისამებრ.

11. არასრულწლოვანი შვილები მიიღებენ ახალ გვარს იმ შემთხვევაში, როდესაც ორივე მათი მშობელი გამოიცვლის გვარს ან როდესაც ეს მშობლები შეთანხმდებიან, რომ მისცენ შვილებს ერთ-ერთი მეუღლის ახალი გვარი.

უკეთუ ეს შეთანხმება მიღწეულ არ იქნა, საკითხს შვილების გვარის გამოცვლის შესახებ გადასწყვეტს სამეურვეო და სამზრუნველო ორგანო.

12. ამა დადგენილების წესები შეტანილ იქნეს საქორწინო, საოჯახო და სამეურნეო კანონთა კოდექსში 122 მუხლის შენიშვნის დანართის სახით.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
თავმჯდომარის მოადგ. გ. მგალობლიშვილი.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
საქმეთა მმართველი პ. მეგრელიშვილი.

1930 წ. ივლისის 17.
ტფილისი—სასახლე.

224. დადგენილება ს. კ. ს.

1930 წ. საშემოდგომო სასოფლო-სამეურნეო კამპანიის გეგმის შესახებ.

მომავალ საშემოდგომო თესვის კამპანიას უდიდესი სამეურნეო და პოლიტიკური მნიშვნელობა აქვს, რადგანაც ამ კამპანიის წინაშე სდგას სოფლის მეურნეობის შემდგომი წარმატებისა, მისი თვისებრივი მიჩვენებლების ამაღლებისა და საკოლმეურნეო მშენებლობის განმტკიცებისა და შემდგომი გაშლის ამოცანა.

ზემოაღნიშნულის მიხედვით საქართველოს სსრ-ის სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

დამტკიცებულ იქნეს შემდეგი დავალებანი 1930 წლის საშემოდგომო სასოფლო-სამეურნეო კამპანიისათვის:

1. საშემოდგომო კულტურების ფართობი, 1929 წელთან შედარებით, უნდა გაიზარდოს 2,7%-ით და ეს ფართობი უნდა გადიდდეს 275,5 ათას ჰექტარამდე, წინააღმდეგ 1929 წლის 258,5 ათასი ჰექტ.

2. მარცვლეული კულტურების მოსავლიანობა გადიდებულ იქნეს 6-7%-ით.

3. საშემოდგომო კულტურების ადრეული მოხვნის ფართობი განისაზღვროს 100.000 ჰექტ., ე. ი. საშემოდგომო ნაკვეთის 34,5%-ით.

4. საგაზაფხულო კულტურების საშემოდგომო-საზამთრო მოხვნის ფართობი განისაზღვროს 100.000 ჰექტარით.

5. სათესლე მასალა გაწმენდილ უნდა იქნეს 100%-ით.

6. მწკრივი ნათესის ფართობი განისაზღვროს 20.300 ჰექტარით, ე. ი. საშემოდგომო ნაკვეთის 7,5%-ით.

7. უზრუნველყოფილ იქნეს, რათა საბჭოთა მეურნეობებისა და კოლმეურნეობების თესლბრუნვაში მოექცეს საშემოდგომო ნათესის 29.400 ჰექტარი, ე. ი. 100% საბჭოთა მეურნეობების საშემოდგომო ნაკვეთისა და 50% კოლმეურნეობების საშემოდგომო ნაკვეთისა.

8. უზრუნველყოფილ იქნეს თესლის გაწამლვა 248.000 ცენტნერის რაოდენობით.

9. ტკილით და კირით გაპატივების ღონისძიებანი განხორციელებულ იქნეს 2.500 ჰექტარ ფართობზე.

წინადადება მიეცეს სოფლის კავშირს დაუყოვნებლივ შეუდგეს საჭირო მოსამზადებელი ღონისძიებების განხორციელებას, რაც უზრუნველყოფს საშემოდგომო სასოფლო-სამეურნეო კამპანიის წარმატებით ჩატარებას, და იზრუნოს, რათა როგორც საშემოდგომო, ისე საგაზაფხულო სასოფლო-სამეურნეო კამპანიებისათვის საჭირო მინერალური სასუქი თავის დროზე იქნეს უზრუნველყოფილი სასაწყობო სადგომებით და ტარით.

10. განსაზღვრულ იქნეს შემდეგი დავალებანი სამანქანო-სატრაქტორო სადგურებისათვის, სამანქანო-სატრაქტორო კოლონებისათვის და ინდივიდუალური ტრაქტორებისათვის:

სამანქანო-სატრაქტორო სადგურებისათვის—მოხნულ ფართ.	17.640 ჰექტ.
სამანქანო-სატრაქტორო კოლონებისათვის	7.520 "
სამანქანო-სატრაქტორო სადგურებისა და	" "
სამანქანო-სატრაქტორო კოლონების გარეშე	" "
მომუშავე ტრაქტორებისათვის	16.680 "

სულ ტრაქტორით მოხნული ფართობი 41.840 "

წინადადება მიეცეს სოფლის კავშირსა და მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატს უზრუნველყოფნ ტრაქტორების 20-სათიანი მუშაობა, რისთვისაც ტრაქტორებს უნდა ჰქონდეს სანათი ხელსაწყოები.

11. უზრუნველყოფილ იქნეს სადასაზღვეო სათესლე ფონდის დაგროვება მთლად საჭირო სათესლე მარცვლეულის 15%-ის რაოდენობით; ამასთანავე, დასავლეთ საქართველოში არ უნდა იქნეს ჩატარებული თავთავიანი კულტურების თესლის დაგროვება.

12. კოლმეურნეობების სადასაზღვეო ფონდის დაგროვება უნდა მოხდეს ისეთი რაოდენობით, რაც უზრუნველყოფს მთლად 1930 წლის საგაზაფხულო და საშემოდგომო ფართობს; თანაც მიღებულ იქნეს მხედველობაში სათესლე მასალით უზრუნველყოფა ახალი ფართობისა კოლმეურნეობათა ზრდასთან დაკავშირებით, ხოლო დაგროვება დაწყებულ უნდა იქნეს დაუყოვნებლივ მოსავლის აკრფისა და გაღვივების შემდეგ.

13. წინადადება მიეცეს სოფლის კავშირს და კოლმეურნეობათა ცენტრს უზრუნველყოფნ ბელტების რემონტი და მშენებლობა შემდეგი მოცულობით:

სადასაზღვეო ხელუხლებელი სათესლე ფონდებისათვის ბელტების ტევადობა უნდა იყოს 112.822 ცენტნ.

კოლმეურნეობათა სათესლე ფონდებისათვის—მთელი 100%-ით.

უზრუნველყოფილ იქნეს მოსახლეობის მაქსიმალური შრომითი და ფულადი მონაწილეობა ბელტების აგების საქმეში.

14. 1931 წლის საგაზაფხულო კამპანიაში სოიასი, სათესი ბალახისა, ბოსტნებისა, კარტოფილისა და ლობიოს ფართობის თესლით უზრუნველყოფა განხორციელებულ უნდა იქნეს სათანადო სათესლე მასალის დამზადებით სასოფლო-სამეურნეო კოოპერაციის ხაზით, რესპუბლიკის ფარგლებში, ნაწილობრივ კი—თესლის შემოზიდვით.

ეროვნული
საბჭოთა

15. წინადადება მიეცეს სოფლის კავშირის უზრუნველყოფის მანქანებით მომარაგების გეგმის თავის დროზე 100%-ით შესრულება და განსაკუთრებული ყურადღება შიაკციოს უხმარად დარჩენილი გუთნების გამოყენებას.

16. წინადადება მიეცეს სოფლის კავშირის დაწყებული სარემონტო სახელოსნოების დამთავრება და მათი საბოლოოდ გაწყობა დაასრულოს არა უგვიანეს ა/წ. სექტემბრის 1-ლისა და ახალი სახელოსნოები ააგოს ა/წ. ნოემბრის დამლევისათვის.

17. უზრუნველყოფილ იქნეს საშემოდგომო თავთავიანი კულტურების ჯიშოანი თესლით დათესვა 782 ჰექტარზე და აგრეთვე საგაზაფხულო კულტურების ჯიშოანი თესლის თავის დროზე შეგროვება.

საჭიროდ იქნეს ცნობილი, რათა ღონისძიებანი ჯიშოანი თესლის შეგროვების და შენახვის სფეროში გატარებულ იქნეს სააქციო საზოგადოების—„სოიუსხსლებ“-ის ხაზით.

18. წინადადება მიეცეს სოფლის კავშირისა და კოლმეურნეობათა ცენტრს მიიღონ ღონისძიებანი საწვევი ძალის ორგანიზაციისათვის კოლმეურნეობებში ცხენ-ხარის კოლონების სახით; თანაც კოლონებში უმთავრესად გავრთიანებულ უნდა იქნეს განსაზოგადოებული მუშა-საქონელი. იმავე ორგანიზაციებმა, მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატთან შეთანხმებით, უნდა შეიმუშაონ კონკრეტული გეგმა ცხენ-ხარის ახალი კოლონების ორგანიზაციისა სას.-სამ. კრედიტების ხარჯით, რათა ამით დახმარება გაეწიოს პირველ რიგში კოლმეურნეობებს, ხოლო შემდეგ—ინდივიდუალურ ღარიბ და საშუალო მეურნეობებს.

19. საჭიროდ იქნეს ცნობილი მიწის მომზადება 1931 წ. გაზაფხულზე მრავალწლიანი მცენარეების დასარგავად შემდეგი რაოდენობით:

- ა) ვენახი . . . . . 526 ჰექტ.
- ბ) ხეხილის ბაღი . . . . . 1369 "
- გ) ჩ ა ი . . . . . 5500 "
- დ) ციტრუსები . . . . . 500 "

დასავლეთ საქართველოში სუბტროპიკული ხილეულობისა და ტენიკური კულტურების (ნუში, პეკანი, ტუნგის ხე, იაპონური ხურმა, ზეთისხილი, იაპონური მუშმალა, ორეხოია, არკადო და სხვ.) გავრცელების მიზნით, საჭიროდ იქნეს ცნობილი დასავლეთ საქართველოში აღნიშნული ხილეულობისა და ტენიკური სუბტროპიკული კულტურების სანერგეების გაშენება 132 ჰექტ. ფართობზე, რისთვისაც საზღვარგარეთიდან შემოტანილ იქნეს ამ კულტურების საწერგე მასალა.

მევენახეობის ფილოქსერის მძლე სანამყენე მასალით უზრუნველსაყოფად საჭიროდ იქნეს ცნობილი საზღვარგარეთიდან 2.000 ათასი მეტრი ამერიკული ვაზის გამოწერა.

20. მაქსიმალურად დაჩქარებულ იქნეს სამელიორაციო ღონისძიებათა გატარება იმ ფართობზე, რაც დანიშნულია რამისა და კენაფის საბჭოთა მეურნეობების მოსაწყობად.

21. მეცხოველეობის საკვები ბაზის გაფართოებისათვის უზრუნველყოფილ იქნეს:

ა) მრავალწლიანი სათესი ბალახის გაშენება 4.000 ჰექტ. ფართობზე;

ბ) სასილოსო მშენებლობა 45.000 ტონის ტევადობის სასილოსო დანადგამთა მოწყობით.

22. მსხვილფეხა რქოსან მესაქონლეობის დარგში უზრუნველყოფილ იქნეს:

ა) კოლექტიურ მეურნეობებში რაციონალური საქონლის ბაკების აშენება 1.450 სული განსახოგადოებელი საქონლისათვის;

ბ) კოლექტიური მეურნეობებისათვის 480 სული მერძეული საქონლის მომარაგება;

გ) ქალაქების გარეთუბნებში მომქმედ სამერძეო მეურნეობათათვის დაკონცენტრირებული საკვების მომარაგება არა ნაკლებ 1.000 ტონისა.

23. მეცხვარეობის დარგში;

ა) კოლექტიურ მეურნეობათა 7.000 განსახოგადოებელი ცხვრის უზრუნველყოფა რაციონალური ბინებით;

ბ) კახეთისა და ტფილისის ოლქების საზამთრო საძოვრებზე წყლის დასალევიანებელი ადგილების მოწყობა;

გ) საქართველოს მეცხვარეთა უზრუნველყოფა საზამთრო საძოვრებით რესპუბლიკის ფარგლებს გარეთ ისეთი რაოდენობით, რაც საჭიროა 480 ათასი სული ცხვრის ძოვებისათვის.

24. მელორეობის დარგში:

ა) კოლექტიურ მეურნეობებში რაციონალური საღორეებით არა ნაკლებ, ვიდრე 3.100 სული (ძირითადი რიცხვის) ღორის უზრუნველყოფა;

ბ) სამეღორეო კოლექტიურ მეურნეობათა საჯიშე მასალით მომარაგება.

25. მეფრინველეობის დარგში:

ა) საჯიშეების მოწყობა ჯიშიანი ფრინველის არა ნაკლებ, ვიდრე 5.600 ფრთისათვის;

ბ) რაციონალური საქათმეების მოწყობა 52 მეფრინველეობის მეურნეობაში.

26. მეაბრეშუმეობის დარგში უზრუნველყოფილ იქნეს მეორედ გამოყვანა 10.000 კოლოფისა და აგრეთვე თუთის ნარგავთა ჩაყარის მომზადება 1931 წლის საგაზაფხულო კამბანიის პერიოდში.

27. დადასტურებულ იქნეს საქართველოს სსრ მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატის მიერ ზემოაღნიშნული ამოცანების განსახორციელებლად განზრახულ ღონისძიებათა გეგმა. კერძოდ, დამტკიცებულ იქნეს საშემოდგომო სასოფლო-სამეურნეო კამბანიისათვის განზრახულ ღონისძიებათა დაფინანსების გეგმა 23.146.400 მანეთის რაოდენობით და იგი სექტორების მიხედვით განაწილდეს შემდეგნაირად ათას მანეთობით:

საბჭ. მეურნ.	კოლ. მეურნ.	კოოპერაც.	ერთ. სექტ.	საერთო ღონისძ.	ს უ ლ
12.847,75	5454,2	2148,3	608,7	2087,45	23146,4

28. დამტკიცებულ იქნეს საშემოდგომო სასოფლო-სამეურნეო კამბანიისათვის განზრახულ ღონისძიებათა დაკრედიტების გეგმა 13.422.800 მანეთის რაოდენობით; ამ რიცხვში—4.246.900 მანეთი—1929/30 წლის IV კვარტალისათვის, ხოლო—9.175.900 მანეთი—1930/31 წლის პირველი კვარტალისათვის.

29. საშემოდგომო სას.-სამეურნეო კამპანიის დაფინანსების გეგმის ჩატარების უზრუნველსაყოფად საჭიროდ იქნეს ცნობილი:

ა) მიმდინარე წლის მე-IV კვარტალში სას.-სამეურნეო-კოლექტიურ-კოოპერატიულ ბანკის ხაზით დამატებით 1.400,9 ათასი მან. ვაცემა; მათ შორის სასილოსო მშენებლობისათვის სპეციალური ცენტრალიზებული სახსარიდან 257.400 მანეთის ვალეზა;

ბ) სახელმწიფო ბიუჯეტიდან დამატებით შემდეგი თანხების ვაცემა:

1) 131,45 ათასი მანეთისა მანუბულბთან ბრძოლისათვის; 2) 126.000 მან. აგრონომებისა და სასოფლო-სამეურნეო უმაღლესი სასწავლებლების სტუდენტების მოზილიზაციისათვის და მათი რაიონებში გაგზავნისათვის; 3) 141.000 მან. კოლმეურნეთა და საერთოდ სოფლის აქტივის მომზადებისა და ვადამზადებისათვის; 4) 10.000 მან. მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატის ხაზით საორგანიზაციო ღონისძიებების განხორციელებისათვის.

30. კამპანიის საერთო გეგმის საფუძველზე შემუშავებულ იქნეს კონკრეტული გეგმები სარაიონო და სასოფლო მასშტაბით და ეს გეგმები არა უგვიანეს 1930 წლის აგვისტოს 15-ისა მიწვდენილ იქნეს სოფლამდე, კოლექტიურ მეურნეობამდე და ცალკეულ კომლამდე.

31. საშემოდგომო სასოფლო-სამეურნეო კამპანიის ვატარების დროს ფართოდ უნდა იქნეს გამოყენებული დამკვერლობის და სოც. შეჯიბრის მეთოდი ცალკე რაიონებსა და საფლის საბჭოებს შორის, საბჭოთა მეურნეობებს, კოლმეურნეობებს, სამანქანო-სატრაქტორო სადგურებს და აგროპუნქტებს შორის, აგრეთვე ცალკე მეურნეობათა და მომუშავეთა შორის; ამ მიზნით საუკეთესო დამკვერელები წახალისებულ უნდა იქნენ სასწავლებლებში და ექსკურსიაში გაგზავნით, სახელმძღვანელო სამუშაოზე დაწინაურებით, ტრაქტორის დროშის მიცემით და სხვაფრივ დაჯილდოებით, რისთვისაც სახალხო კომისართა საბჭოსთან უნდა შეიქმნას განსაკუთრებული საპრემიო ფონდი.

დაევალოს მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატს, ფინანსთა სახალხო კომისარიატთან და კოლმეურნეობათა ცენტრთან ერთად, ორი კვირის ვადაზე, შეიმუშაოს და მიაწოდოს ადგილებს ინსტრუქცია აღნიშნული ფონდის შექმნისა და მოხმარების წესის შესახებ.

32. რადგანაც სოფლის მეურნეობის წარმოების ორგანიზატორების მტკიცე ქვედა კადრების შექმნას განსაკუთრებული მნიშვნელობა ეძლევა, დაევალოს საოლქო და სამაზრო აღმასრულებელ კომიტეტებს, სოფლის საბჭოებს, საადგილმამულო ორგანოებს და სასოფლო-სამეურნეო კოოპერაციას თავიანთი მუშაობა ამ სფეროში, უმთავრესად მიმართონ კადრების მომზადებისათვის უშუალოდ მოჯამაგირეთა და ღარიბ და საშუალო გლეხთა ფართო ფენებიდან; ამასთანავე, საუკეთესო კოლმეურნენი, სასოფლო-სამეურნეო პროლეტარიატიდან, დაწინაურებულ უნდა იქნენ სახელმძღვანელო მუშაობისათვის საბჭოთა მეურნეობებში და ღარიბებისა, საშუალო გლეხებისა და მოჯამაგირე, გლეხ და

კოლმეურნე-ქალების აქტიური ნაწილი—აგრორწმუნებულებად, აგრეთვე სასოფლო-სამეურნეო კოოპერაციაში და გლეხთა ურთიერთ დამხმარე საზოგადოებათა კომიტეტებში მუშაობისათვის და სხვ.

33. ადგილობრივ კამპანიის ჩასატარებელი მუშაობის ორგანიზაციისა და ხელმძღვანელობისათვის წინადადება მიეცეს საადგილმამულო ორგანოებს და სასოფლო-სამეურნეო კოოპერაციას მოაწყონ ზოორწმუნებულებისა და აგრორწმუნებულების მომზადება და გადამზადება მოკლევადიანი კურსებისა და კონფერენციების ორგანიზაციისა და აგრეთვე ბეჭდვითი სიტყვის ფართოდ გამოყენების საშუალებით. ა/წ აგვისტოში ჩატარებულ იქნეს აგრო-რწმუნებულებისა და სასოფლო-სამეურნეო საწარმოო თათბირების მთლად საქართველოში შემოწმება და პრემიის მიცემა იმათთვის, ვინც მათ შორის საუკეთესო აღმოჩნდება.

34. ამავე დროს უნდა გაიშალოს განსაზოგადოებული სექტორის მიერ საწარმოო დახმარების გაწევა ინდივიდუალურ, ღარიბ და საშუალო მეურნეობათათვის, რისთვისაც მუშათა ბრიგადები, მანქანები და საწვეი ძალა, თავისი თესვის დამთავრების შემდეგ, უნდა გაიგზავნონ სამუშაოდ ინდივიდუალურ მეურნეობათა მინდვრებში.

35. კოლექტიურ სექტორში წარმოებული საგაზაფხულო თესვის გამოცდილების საკვებით მხედველობაში მიღება; კოლექტიურ მეურნეობათა მეურნეობრივად გამაგრება და ხელმძღვანელობის გაწევა კოლმეურნეობათა შემდგომი მშენებლობისათვის; საჭირო ყურადღების მიქცევა იმ ღარიბ და საშუალო მეურნეობათათვის, რომელნიც ჯერ კიდევ კოლექტიურ მეურნეობებში არ შესულან, იმ ხაზით, რომ მათ წარმატებით შეასრულონ თესვის გეგმები; კოლექტიური მეურნეობების მშენებლობის დროს შეცდომებისა და გადახრების თავიდან აცილება; ბრძოლა კულაკობის ცდასთან, რაც მიმართულია სოფლის მეურნეობის სოციალისტური რეკონსტრუქციის დასაბრკოლებლად,—ყოველივე ეს მოითხოვს საბჭოთა, კოოპერატიული, პროფესიონალური და საზოგადოებრივი ორგანიზაციების მაქსიმალური ყურადღების შემოკრებას საშემოდგომო სას.-სამ. კამპანიის ჩატარების გარშემო. ფართოდ უნდა იქნეს გაშლილი მუშაობა საშემოდგომო სასოფლო-სამეურნეო კამპანიის მნიშვნელობის განმარტებისათვის და აგროტექნიკურ ღონისძიებათა პროპაგანდა, რისთვისაც გამოყენებულ უნდა იქნეს მასიური სააგიტაციო ზეგავლენის ყოველგვარი საშუალება და პოლიტგანათლების ქვედა-ქსელის მობილიზაცია, რათა სას.-სამეურნეო კამპანიის სათანადო კულტურულ-პოლიტიკური მომსახურება გაეწიოს.

საქიროა, რათა ქალაქად საბჭოთა, პროფესიონალურმა და საზოგადოებრივმა ორგანიზაციებმა თავის დროზე მოახდინონ ორგანიზატორებისა, აგიტატორ-პროპაგანდისტებისა და სარემონტო ბრიგადების შერჩევა, მომზადება და ადგილობრივ გაგზავნა.

დაეკისროს საქართველოს სსრ მიწათმოქმედების სახ. კომისარიატს ხელმძღვანელობის გაწევა საშემოდგომო სას.-სამეურნეო კამპანიისათვის და ანგარიშების მოწყობა ათდღიურებად კამპანიის მომზადებისა და ჩატარების საქმის მსვლელობის შესახებ.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
თავმჯდომარის მოადგილე **გ. მაგლობლიშვილი.**

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
საქმეთა მმართველი **პ. მეგრელიშვილი.**

1930 წ. ივლისის 17.
ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის“ 187 №-ში 1930 წ. აგვისტოს 12.
